

LANDINFORMATION

Syrien

Säkerhetssituationen och civilas utsatthet april–november 2021

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

**Landinformation: Syrien. Säkerhetssituationen och civilas utsatthet april–
november 2021**

2021-12-31, version 1.0

Rapporten är utgiven av Nationella operativa avdelningen,

Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys.

Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, ©

Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2021.

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehållsförteckning

1. Bakgrund och avgränsning	6
2. Övergripande lägesbild	6
2.1 Konfliktnivån under 2021	7
3. Konflikt- och säkerhetsrelaterade incidenter, civila dödsoffer	9
3.1 Konflikt- och säkerhetsrelaterade incidenter.....	9
3.2 Civila dödsoffer	10
4. Flyktingar, internflyktingar och humanitär situation	11
4.1 Flyktingar och internflyktingar	11
4.2 Humanitär situation och ekonomisk kris.....	12
5. Säkerhetssituation och civilas utsatthet på provinsnivå.....	12
5.1 Aleppo	13
5.2 Dara'a	16
5.3 Damaskus/ Rif Damaskus	19
5.4 Deir ez-Zour	22
5.5 Hama	24
5.6 Hassakah.....	26
5.7 Homs	29
5.8 Idlib	31
5.9 Latakia.....	33
5.10 Quneitra.....	34
5.11 Raqqa.....	36
5.12 Sweida	38
5.13 Tartous.....	39
6. Utsatta grupper	40
7. Återvändande	42
8. Avslutande kommentar	44
Källförteckning	46
Elektroniska källor.....	46

Muntliga källor	57
-----------------------	----

1. Bakgrund och avgränsning

I Syrien har sommaren och hösten varit tämligen händelserik. Det har också inneburit ett försämrat säkerhetsläge på vissa platser i landet. Migrationsanalys beskriver i denna rapport säkerhetsutvecklingen i Syrien med särskilt fokus på civilas utsatthet.

Rapporten har tagits fram på beställning av Migrationsverkets rättsavdelning (RA). Den är ett underlag för RA inför uppdateringen av den rättsliga styrningen avseende Syrien. Rapporten ska också tjäna som ett stöd för prövningen av syriska asylärenden.

Rapporten täcker huvudsakligen tidsperioden april till och med november 2021. I [EASO: s](#) rapport om säkerhetsläget i Syrien från juli 2021 avhandlas perioden innan den som täcks av denna rapport.

2. Övergripande lägesbild

2018 gick regeringssidan segrande ur flera förhandlingar och strider, och kunde så återta stora delar av landet, inklusive de flesta provinshuvudstäder. Det övergripande läget är nu en lågintensiv konflikt med viktiga olösta territoriella och politiska frågor i de återstående områden som helt eller delvis är utom regeringskontroll:

- nordvästra Syrien inklusive Idlib
- det strategiskt centrala Manbij-området
- övriga kurdiskdominerade områden i nordöstra Syrien ("the Autonomous Administration of North East Syria", AANES)
- Tanf-regionen vid irakiska gränsen.

Utvecklingen i dessa områden styrs alltjämt i mångt och mycket av politiska och militära arrangemang av Turkiet, Ryssland och USA, samt i viss utsträckning Iran.¹

De nu viktigaste aktörerna i konflikten är

- den syriska staten (med allierade) som har kontroll över större delen av landets territorium (rödmarkerade på [kartan](#))

¹ Se EASO, *Syria: Security Situation*, 2021-07-14, [url](#)

- kurddominerade *Syrian Democratic Forces* (SDF) i nordost, med viss amerikansk närvaro vid den irakiska gränsen (gulmarkerade på [kartan](#))
- turkiskstödda styrkor som opererar i norra delarna av Aleppo samt delar av Raqqa och Hassakah under samlingsnamnet *Syrian National Army* (SNA)² samt *Hay'at Tahrir al-Sham* (HTS) i nordvästliga Idlib med omnejd (grönmarkerade på [kartan](#))
- islamiska staten (IS) som just nu inte har något territoriellt säte, men bland annat närvaro i ökenområdet Badia i östra delarna av landet. Där opererar de mot bland annat områden som tidigare legat under deras kontroll³ (gråmarkerade på [kartan](#)).⁴

2.1 Konfliktnivån under 2021

Den avtalade vapenvilan från mars 2020 mellan Turkiet och Ryssland medförde ett relativt lugn med förhållandevis minskad våldsnivå i hela landet, som resulterade i färre rapporterade säkerhetsincidenter och civila dödsoffer.⁵ I början av 2021 ökade konfliktnivån för att leda till en signifikant eskalering på flera fronter efter det tredje kvartalet.⁶

I juni blossade konflikten åter upp i Dara'a. Bakgrunden var att regimen återtog kontrollen över provinsen 2018. I den överenskommelse som följde gavs motståndsgupper möjlighet att verka i provinsen. Detta innebar också mindre inflytande för den syriska staten. Denna maktordning ändrades dock i samband med den senaste eskaleringen. Regeringssidan tog då helt över, något som är tänkt att föra med sig stabilitet till det annars relativt kaotiska läget.⁷ Området fortsätter dock att präglas av allvarliga säkerhetsproblem som i allt större utsträckning drabbar civila, trots ökad regeringsnärvaro i form av militär och säkerhetstjänster i stort sett i hela den södra regionen.⁸

En betydande eskalering av konflikten skedde också i norra Syrien under hösten. Då förberedde sig viktiga aktörer i området på att Turkiet och SNA skulle genomföra en storskalig militäraktion mot de kurdkontrollerade områdena i nordöstra Syrien. Mobilisering skedde på bägge sidor av de fronter som kunde tänkas ligga inom ramen för en turkisk offensiv: Tal Rifaat, Manbij, Ain al-Arab i norra Aleppo samt Ain Issa och Tel Tamer öster om Eufrat. Detta skedde samtidigt med konfrontationer på andra fronter i norr: ryska attacker mot turkiska mål ibland annat Afrin och Tel Rifaat, konfrontationer mellan

² se vidare, EASO, *Syria Actors*, december 2019, s. 7 ff, s. 57 ff, [url](#)

³ EASO, 2021-07-14, s. 19 ff.

⁴ För en fördjupad bild av aktörer och konfliktutveckling hänvisas till Institute for The Study of War (ISW).

⁵ EASO, 2021-07-14, s. 45 ff.

⁶ UN High Commissioner for Human Rights/OHCHR, Forty-eighth session, 13 September–1 October 2021, *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*, s. 2-4, 2021-09-14, [url](#)

⁷ Se t.ex. Carnegie MEC/M. Young, *Only a Matter of Time*, 2021-10-05, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace /T. Al-Hajj, *Is Russia Reneging on its Reconciliation Agreements in Syria?*, 2021-11-16, [url](#)

⁸ Se t.ex. UN Security Council, *Report of the Secretary-General*, s. 5, 2021-10-21, [url](#); Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), *Regime-controlled areas in November 2021 | Alarming security chaos in south Syria and reconciliation deals with ex-ISIS members in western Euphrates*, 2021-12-06, [url](#)

kurdiska och turkiskstödda styrkor i nordväst, samt fortsatta ryskunderstödda flygangrepp mot Idlib.⁹ Turkiet har även ökat sina drönarattacker mot kurdiska mål.¹⁰

Regeringssidans intensifiering av konflikten i Idlib triggade också motangrepp och asymmetrisk krigföring mot andra platser i regeringskontrollerade områden. Exempelvis skakades huvudstaden Damaskus i höstas av ett av de största och dödligaste bombattentaten som utförts i staden på årtal. Detta satte i sin tur igång en våldsspiral med angrepp och motangrepp. Bland annat genomförde regimen en intensiv bombning av staden Ariha i nordöstra Idlib, ett återkommande mål sedan 2019, 2020 och nu på nytt i oktober 2021.¹¹

I skrivande stund tycks Turkiet ha övergivit sin plan om en offensiv. Anledningen sägs vara att varken Ryssland eller USA sanktionerat operationen (till skillnad från operationen ”Peace Spring” 2019¹²).¹³ Det överhängande hotet om en ny turkisk militär intervention och bristen på amerikanska garantier har fått kurderna att utforska andra alternativ, vilket kan gynna Rysslands strategi.¹⁴ Rysslands fokus förefaller numera vara att försöka få kurderna att närma sig den syriska regimen.¹⁵

I dagsläget är de huvudsakliga frontlinjerna oförändrade, dvs. vid Idlib (jämte närliggande distrikt i angränsande provinser). Dessa områden påverkas mycket av Rysslands och Turkiets intressen. En viktig fråga är kontrollen över motorvägarna M4 och M5 som sammanbinder Aleppo med Hama och Latakia. På grund av olösta konflikter mellan starka aktörer råder ett fortsatt spänst säkerhetsläge för civila invånare i de norra delarna av landet.¹⁶

Detta sagt finns fortsatt risk för destabilisering även i andra delar av landet på grund av ökade friktioner inom och mellan motståndselement, regimvänliga miliser och andra obskyra grupper. Men även potentiellt ökande inslag av asymmetrisk krigföring/terrorism från kvarvarande terroristceller i landet, bland andra IS.¹⁷ Det råder därtill en allmänt mycket svår humanitär situation, som

⁹ Al-Monitor, *Turkey eyes five new targets for possible offensive in Syria*, 2021-10-29, [url](#)

¹⁰ Al-Monitor, *Turkey's targeted killings signal new strategy against Syrian Kurdish forces*, 2021-08-27, [url](#)

¹¹ Al-Jazeera, *Bomb attack in Damascus kills 14 Syrian military personnel*, 2021-10-21, [url](#); Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), *At least 11 people have been killed in Syrian army shelling in Ariha in Idlib*, 2021-10-20, [url](#)

¹² Turkiets tredje militära operation i Syrien som ledde till att kurdiska styrkor drevs bort från gränsområdena mellan Tel Abyad och Ras al-Ayn. Både Ryssland och USA gav grönt ljus för operationen: Carnegie Europe/F. Siccardi, 2021-09-14

¹³ Institute for the Study of War (ISW), *Turkey in Review: October 29 – November 17, 2021*, 2021-11-17, [url](#)

¹⁴ För mer om Rysslands strategi gällande kurderna och möjliga framtida scenarion se Jusoor for Studies, *The Russian initiative for achieving an understanding between SDF and the Syrian regime*, 2021-11-09, [url](#)

¹⁵ ISW, 2021-11-17; Al-Monitor, *Syrian Kurdish commander says Russia opposes further Turkish land grabs*, 2021-11-09, [url](#)

¹⁶ Middle East Eye, *Turkey and Russia in talks to clear Syrian Kurdish group from Kobane*, 2021-11-01, [url](#)

¹⁷ UN High Commissioner for Human Rights/OHCHR, 2021-09-14; Carter Center Conflict, *Mapping and Analysis Reports 2021*, odaterad, [url](#)

enligt FN är den värsta sedan konfliktens början och som även har förvärrats i samband med den senaste konfliktutvecklingen.¹⁸

3. Konflikt- och säkerhetsrelaterade incidenter, civila dödsoffer

I följande stycke har vi sammanställt data över säkerhetsrelaterade incidenter och civila dödsoffer i Syrien, insamlat primärt från *The Armed Conflict Location & Event Data Project* (ACLED) och *Syrian Network for Human Rights* (SNHR).

3.1 Konflikt- och säkerhetsrelaterade incidenter

Vad gäller säkerhetsrelaterade incidenter har vi tittat särskilt på följande kategorier (enligt ACLED: s egen gruppering¹⁹):

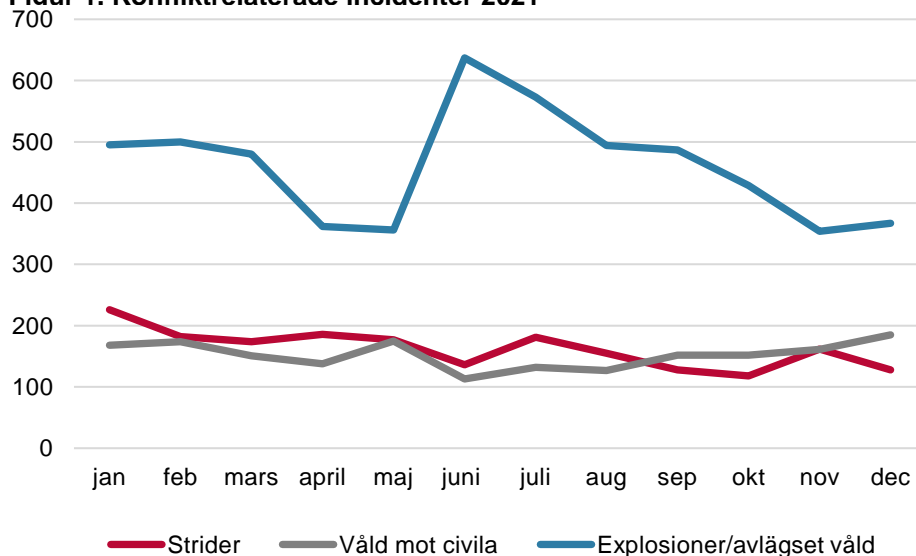
- strider (*battles*)
- våld mot civila (*violence against civilians*)
- explosioner/avlägset våld (*remote violence*).

Under 2021 visar statistiken på sammantaget 9 315 säkerhetsrelaterade händelser i hela landet, varav 1 953 strider, 1 828 incidenter med våld mot civila och 5 534 explosioner/avlägset våld.

¹⁸ UN Security Council, *Escalating Conflict, Deepening Economic Crisis in Syria Pushing Humanitarian Needs to Highest Levels Since Start of Conflict, Senior Officials Tell Security Council*, 2021-08-24, [url](#)

¹⁹ ACLED/Event Definitions, odaterad, [url](#)

Figur 1. Konfliktrelaterade incidenter 2021

Källa: *The Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*²⁰

Under juni och juli skedde en markant uppgång vad gäller explosioner/avlägset våld, vilket speglar eskaleringen i Dar'a under den perioden (se vidare 4.2). Antalet säkerhetsrelaterade incidenter kopplade till explosioner/avlägset våld förblir högt i jämförelse med de andra två kategorierna, dock har det inte skett någon större förändring från föregående år. ACLED har dokumenterat 5 534 incidenter under 2021, i jämförelse med 6 178 under 2020. Det bör dock noteras att bara under de två första månaderna under 2020 skedde ca. 2 000 säkerhetsrelaterade incidenter kopplade till explosioner/avlägset våld och antalet kom att sjunka markant efter mars 2020.²¹

Övriga två kategorier (våld mot civila och strider) har inte ökat lika markant. Våldet mot civila fortsätter dock att vara högt i jämförelse med 2020 (dvs. 1 459 incidenter mot civila under 2020 mot 1 828 under 2021).²²

Under 2020 rapporterades även Syrien vara det land i världen som haft högst dödssiffror kopplade till landminor – en problematik som högst sannolikt kvarstår.²³

3.2 Civila dödsoffer

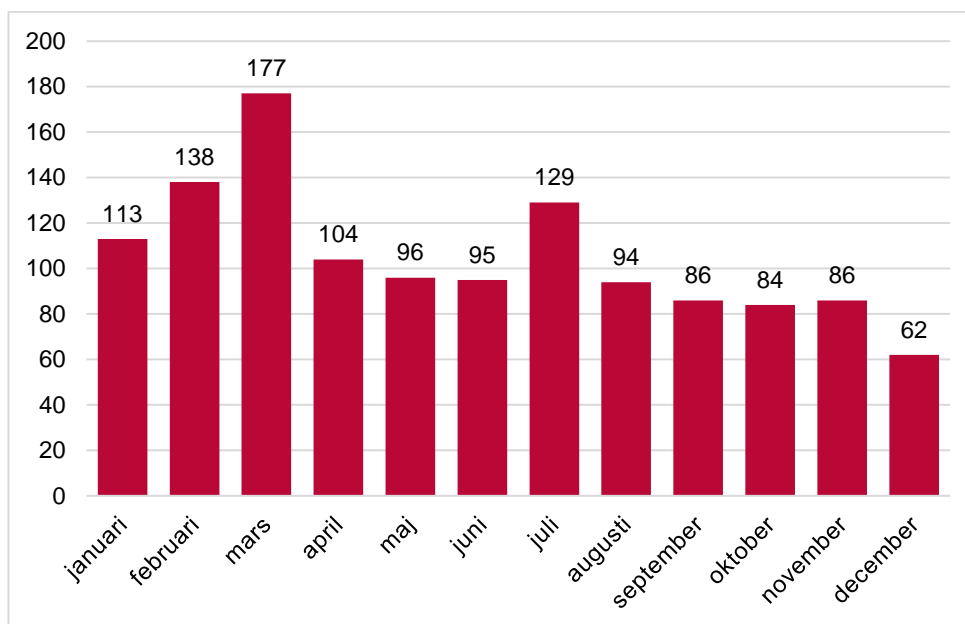
²⁰ Ibid.

²¹ The Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)/Dashboard, odaterad, [url](#)

²² ACLED/Dashboard; för närmare jämförelse se även EASO, 2021-07-14, s. 52

²³ Landmine and Cluster Munition Monitor, *Landmine Monitor 2021*, 2021-11-10, [url](#)

Figur 2. Civila dödsoffer 2021

Källa: Syrian Network for Human Rights (SNHR)²⁴

Antalet civila dödsoffer minskade märkbart efter turkiskt/ryskt avtal om vapenvila i mars 2020, en minskning på 48% från 2019²⁵. I mars 2021 märktes dock återigen en viss ökning.²⁶ Som framgår ovan, har antalet därefter legat på förhållandevis låg nivå, dvs. ett genomsnitt på ca. 105 dödsfall i månaden under 2021 i jämförelse med 144 under 2020, förutom en viss ökning i juli som har att göra med intensifieringen av konflikten i Dara'a och Idlib (se figur 3. nedan).

4. Flyktingar, internflyktingar och humanitär situation

4.1 Flyktingar och internflyktingar

Sedan vapenvilan från mars 2020 har rörelsen av internflyktingar minskat signifikant.²⁷ Enligt OCHA sker majoriteten av förflyttningarna i de nordöstra delarna av landet, inom och mellan provinserna Idlib och Aleppo. Vad avser flyktingrörelsen till grannländerna, som sedan 2018 varit relativt oförändrad, rapporterar UNHCR en liten ökning av registrerade flyktingar sedan mars 2021

²⁴ SNHR, *Monthly Reports/Death Toll*, odaterad, [url](#)

²⁵ EASO, 2021-07-14, s. 54

²⁶ Jfr EASO 2021-07-14, s. 55, enligt SNHR: s uppgifter har den höga dödssiffran under mars att göra med dödsfall kopplade till landminor (51 personer ska ha fallit offer för landminor under mars och 85 från jan-mars 2021), SNHR, *Extrajudicial Killing Claims the Lives of 177 Civilians, Including 28 Children, 35 Women, One Medical Worker, and Nine Victims Due to Torture, in Syria in March 2021*, 2021-04-01, s. 4, [url](#)

²⁷ EASO, 2021-07-14, s. 59

(drygt 82 000 nya registreringar).²⁸ För mer information om situationen för flyktingar och internflyktingar rekommenderar vi [EASO:s rapport](#). Se även [OCHA: s senaste uppdatering från november](#) samt [OCHA – IDP Tracking](#) och [UNHCR – Operational Data Portal](#).

4.2 Humanitär situation och ekonomisk kris

Efter 10 års krig är landet i högsta grad fortsatt instabilt, dock inte bara på grund av själva säkerhetsläget, utan också på grund av en allmänt svår humanitär situation. I ljuset av den senaste periodens konfliktutveckling och den alltmer försämrade ekonomin, är den humanitära situationen i Syrien den värsta sedan konfliktens början, med 9 av 10 syrier i fattigdom, enligt [FN: s säkerhetsråd](#).²⁹ I rådets [rapportering](#) från oktober betonas särskilt situationen i området Dar'a al-Balad i staden Dara'a under den drygt två månader långa belägringen av området och konsekvenserna för civilbefolkningen i samband med de intensifierade striderna/angreppen mot flera områden i provinsen Dara'a. Vidare noterar även rådet eskaleringen i Idlib och i delar av Aleppo, den stora vattenkrisen i nordöst och den mycket höga smittspridningen av covid-19, som samtliga haft en stor påverkan på civila.³⁰ Det råder en djup ekonomisk kris som haft en stor påverkan på civilbefolkningen.

Regeringskontrollerade områden är hårdast drabbade. Det syriska pundet har förlorat 85 procent av sitt värde och regimen gör desperata försök att återhämta sig ekonomiskt.³¹ Parallellt florerar narkotikahandeln med direkta kopplingar till personer i regimen innersta krets.³² För närmare information om allmänna humanitära förhållanden i landet och behov hos den syriska befolkningen, se bl.a. [OCHA](#).

5. Säkerhetssituation och civilas utsatthet på provinsnivå

I följande kapitel redogör vi för de senaste mest relevanta skeenden och säkerhetsrelaterade incidenter i provinserna och hur de påverkar civilbefolkningen. Vi redogör även för konfliktrelaterade civila dödsoffer. För närmare bakgrundsinformation om konflikten och nyckelaktörer i respektive provins hänvisas till EASO:s rapport [Syria - Security Situation](#). För ytterligare information om aktuell utveckling nationellt och i provinserna, rekommenderas

²⁸ UNHCR/Operational Data Portal, odaterad, [url](#)

²⁹ UN Security Council, *Escalating Conflict, Deepening Economic Crisis in Syria Pushing Humanitarian Needs to Highest Levels Since Start of Conflict, Senior Officials Tell Security Council*, 2021-08-24, [url](#)

³⁰ UN Security Council, 2021-10-21

³¹ T.ex. rapporteras om hur regimen omdirigerat bidragspengar för egen vinning och även hur man slår ner mot syriska affärsmän och deras affärsverksamhet i landet (ibland även inom eliten): Center for Strategic and International Studies (CSIS), *How the Assad Regime Systematically Diverts Tens of Millions in Aid*, 2021-10-20, [url](#); The Washington Post, *Assad's tightening grip*, 2021-12-04, [url](#)

³² Se t.ex. The New York Times, *On Syria's Ruins, a Drug Empire Flourishes*, 2021-12-05, [url](#).

uppdateringar från [FN](#), [ACLED](#), [Syrian Observatory for Human Rights \(SOHR\)](#), och [ISW](#).

5.1 Aleppo

Folkmängd år 2021: ca 4 miljoner.³³

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 237 (471, 2020).³⁴

Säkerhetsrelaterade incidenter³⁵

Aleppo	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägst våld
jan	23	17	63
feb	31	23	89
mars	31	15	127
apr	31	15	63
maj	37	16	74
juni	36	13	137
juli	46	14	157
aug	9	20	134
sep	30	16	123
okt	25	18	90
nov	43	24	63
dec	29	26	58

Provinsen Aleppo är alltjämt uppdelad i flera inflytelsesfärer. Diverse olika rebell- eller jihadistkoalitioner, främst HTS, håller fortfarande delar av landsbygden i väster. Medan Turkiet och allierade rebellgrupper kontrollerar ett större område som sträcker sig över provinsens norra delar, från Afrin i nordväst till Jarabulus i öster, där den turkiska inflytelsesfären möter den kurdiska. Situationen i provinsen har varit i stort sett oförändrad fram till andra halvan av 2021, bortsett från regeringsstyrkornas framryckning och befestande av regeringskontroll längs med motorvägen M5 och ett antal mindre orter i dess omgivning under 2020. Som beskrivs i EASO: s rapportering sker även under innevarande rapporteringsperiod fortsatta attacker från rebellgrupper mot regeringskontrollerade områden i centrala provinsen, främst i staden Aleppo. Därtill pågår fortsatta flygangrepp från den ryskstödda regeringssidan mot Aleppos västra delar, med angränsning till Idlib, samt konfrontationer mellan turkiskstödda grupper och diverse kurdiska grupperingar, främst i områdena Afrin, Azaz, Jarabulus och Tal Rifaat.³⁶

Den avtalade vapenvilan i nordvästra Syrien mellan Turkiet och Ryssland från mars 2020 har haft stora avbrott under hösten 2021 (september t.o.m. november). Utöver ovan nämnda angrepp från regeringsstyrkor och det ryska flygvapnet mot Idlib och Aleppos västra förorter, har Ryssland sedan slutet av

³³ EASO, 2021-07-14, s. 81

³⁴ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

³⁵ ACLED/Dashboard, odaterad

³⁶ EASO, 2021-07-14, s. 81–83

september utfört en rad flygangrepp mot bl.a. de turkiskstödda SNA i Afrin, enligt källor. Detta i syfte att pressa Turkiet inför presidentmötet mellan länderna som ägde rum den 29 september 2021. Ryssland menar att Turkiet inte hållit sin del av avtalet, dvs. att kuva HTS och rensa Idlib från hårdföra jihadistgrupper samt att öppna den internationella motorvägen M4. En stor del av den i högsta grad strategiska motorvägen, som binder Latakia med Aleppo, går idag genom HTS-kontrollerat territorium, vilket är problematiskt då denna väg är central handelsväg för staten.³⁷

Vidare har kurdiska grupper med kopplingar till SDF/YPG (folkets försvarsenheter, den beväpnade grenen av Demokratiska unionspartiet PYD) sedan en tid tillbaka utfört attacker mot turkiskstödda styrkor i områden under turkisk kontroll i Aleppo. En rad sådana attacker som bl.a. utfördes under oktober månad har träffat turkiska militära mål och resulterat i dödande av turkiska soldater. Detta har i sin tur lett till ett antal intensiva motangrepp (med bl.a. flyg- och drönarattacker) utförda av turkisk militär mot områden under kurdisk kontroll i Raqqa, Hassakah och Aleppo, bl.a. Tal Rifaat och delar av Afrin.³⁸

Detta händelseförlopp och Turkiets allt överhängande hot om militär aktion mot SDF/YPG föranledde höstens mycket spända läge, där samtliga nyckelaktörer stod redo för en fullskalig offensiv i hela den norra regionen.³⁹ Enligt uppgifter har Turkiet störst intresse av ett angrepp mot Tal Rifaat, Manbij och Ain al-Arab (Kobane) i Aleppo: samtliga för närvarande under kurdisk kontroll. Att säkra dessa innebär i sin tur att man kopplar ihop alla områden under turkisk inflytelsesfär väster och öster om Eufrat, hela vägen till Ras al-Ayn i Hassakah; därmed bryts även länken mellan Manbij och Qamishli.⁴⁰

Under oktober skedde förhandlingar mellan Ryssland och Turkiet om bl.a. Ain al-Arab. I förhandlingarna föreslogs ett motsvarande avtal som 2019 (buffertzonen längs med turkiska gränsen) med rysk-turkisk patrullering längs med motorvägen M4. I gengäld antogs att Ryssland förväntade sig en kompromiss i Idlib med staden Ariha i utbyte. Läget fortsatte att vara kritiskt under hösten fram till början av november, och det spekulerades brett om vad utfallet kunde tänkas bli – en politisk lösning med möjligt utbyte av territorium eller militär offensiv på flera fronter. Under tiden fortsatte parterna att mobilisera och samtidigt driva sina militära kampanjer i syfte att markera territorium. Trots att en turkisk intervention i skrivande stund verkar pausad/för tillfället avvärjd är diskussionerna om aktörernas intentioner i området högst relevanta, eftersom det är en tidsfråga innan någon form av eskalering, i syfte att få bukt med de lösa trådarna, återaktualiseras.⁴¹

³⁷ Atlantic Council, *Are Putin and Erdogan doing territorial swaps in Syria again?*, 2021-10-15, [url](#)

³⁸ Arab News, *Turkey shifting Syria strategy after Kurdish militia's attacks*, 2021-10-19, [url](#); Al-Monitor, *Ankara-backed Syrian forces 'fully prepared' for Turkish operation*, 2021-10-19, [url](#)

³⁹ Ibid.

⁴⁰ Enab Baladi, *عين تركيا على ثلاث مناطق شمالي سوريا*, 2021-10-24, [url](#); Al-Monitor, 2021-10-29

⁴¹ See Middle East Eye, 2021-11-01; Al-Jazeera, *In new Syrian operation, Turkey faces a Gordian knot*, 2021-11-04, [url](#)

Därtill bör det tilläggas att läget, i områden under kontroll av turkiskstödda grupper, fortsätter att präglas av interna stridigheter mellan diverse grupperingar, främst inom SNA, som opererar i området. Detta har också bidragit till ökad osäkerhet under den period som rapporten täcker. Sammanslagningar och nya underfraktioner bildades i försök att stävja konflikterna under hösten, dock med föga framgång.⁴² Allvarlig kriminalitet förekommer i mycket stor utsträckning och ansvarsutkrävande är nästintill omöjligt i områden under SNA:s kontroll.⁴³ Dessutom sprids uppgifter om förekomst av torturfångelser där allvarliga brott mot mänskliga rättigheter begås mot civila.⁴⁴

Den komplexa konfliktdynamiken och sammansättningen av aktörer, gör att civilas utsatthet varierar i olika delar av provinsen, sett till omfattning, typ av utsatthet samt vilken aktör som står för majoriteten av alla våldshandlingar mot civila. Den största påverkan på civilbefolkningen i Aleppo under den aktuella perioden har i första hand varit urskillningslösa attacker mot bostadsområden under regeringskontroll i de västra delarna av staden; enligt EASO har attackerna utförts av beväpnade motståndsgupper samt olika turkiskstödda grupper. I östra delen av staden, där regeringsstödda grupperingar/miliser har stark närvaro, rapporteras omfattande förekomst av plundring, stölder, kidnappningar och andra former av kriminella aktiviteter – ett vanligt skeende i regeringskontrollerade områden runt om i landet. Vidare utsätts provinsens västra delar, som ligger utanför regeringskontroll, för flygangrepp av varierande omfattning och intensitet från den ryskstödda regeringssidan. I områden under turkisk respektive kurdisk inflytelsesfär sker kontinuerligt konfrontationer i form av strider, bombningar och beskjutningar, som haft en allvarlig påverkan på civila.⁴⁵

I den senaste septemberrapporten från FN:s råd för mänskliga rättigheter rapporteras en ökad våldsnivå i provinsen, till följd av eskalering på andra fronter (Idlib), som haft inverkan på civila i Aleppo. De mest framträdande är bl.a. regimens tämligen aggressiva offensiv under sommaren och hösten mot diverse strategiskt viktiga mål i Idlib (exempelvis området Jabal al-Zawiya samt staden Ariha, som alltjämt fortgår⁴⁶). Striderna spiller över på regeringskontrollerade områden i västra Aleppo i form av intensifierade motattacker från väpnade grupper, som resulterat i ett stort antal civila dödsoffer.⁴⁷ SNHR rapporterar en markant ökning av civila dödsoffer i provinsen under juni respektive oktober 2021, vilket reflekterar det försämrade säkerhetsläget för perioden. Majoriteten av de rapporterade händelserna i

⁴² Carter Center, *Quarterly Review | July Through September 2021*, september 2021, [url](#)

⁴³ Center for American Progress, *Northern Syria Security Dynamics and the Refugee Crisis*, 2021-05-26, [url](#)

⁴⁴ Enab Baladi, *Syrian National Army, backed by Turkey, is threatened with sanctions for its torture prisons*, 2021-09-24, [url](#)

⁴⁵ EASO, 2021-07-14

⁴⁶ SOHR, 2021-10-20; SOHR, *Renewed bombardment | Regime forces shell positions in Jabal al-Zawiyah, while regime forces and factions trade fire in Sahl al-Ghab*, 2021-11-16, [url](#)

⁴⁷ UN Human Rights Council/OHCHR, 2021-09-14, s. 8

Aleppo kopplar SNHR till okända aktörer, då det är fråga om bl.a. landminor samt beskjutningar och bombningar från avlägsna oidentifierbara källor.⁴⁸

FN-rådet rapporterar vidare om en ökad våldsnivå i Afrin, som delvis har att göra med de attacker som sägs vara utförda av kurdiskdominerade SDF/YPG (det är dock inte bekräftat vem som är ansvarig för attackerna). Det rör sig bl.a. om en händelse i juni 2021 efter raket- och artilleribeskjutning mot flera områden i Afrin, som orsakade förstörelse av fler bostadsområden, en vårdinrättning och ett flertal offer, bland dem flera civila.⁴⁹

Det rapporteras om fortsatta allvarliga överträdelser mot civila i Afrin. Den senaste perioden har det skett ytterligare försämring av läget och en ökning av våldshandlingar mot framförallt den kurdiska befolkningen i området. Överträdelserna hänförs i första hand till SNA, en samling gamla grupperingar av FSA (Fria syriska armén/*Free Syrian Army*) under turkiskt stöd och kontroll. Civila (framförallt kurder) utsätts för plundring och beslagtagande av egendom, vilket lett till många tvångsflyttningar. Al-Monitor rapporterar även om en signifikant ökning av våldshandlingar mot den kurdiska befolkningen i Afrin i form av godtyckliga arresteringar och frihetsberövanden (med anklagelser om samröre med YPG), tortyr, sexuella övergrepp och annan omänsklig behandling. Vidare förstärker den demografiska förändringen som tvingats fram i området de etniska spänningarna, genom att kurder förbjudits att återvända till sina bostäder, medan internflyktingar, oftast araber, har fått bosätta sig i kurdiska byar. Kurdiska bönder förbjuds eller tvingas betala orimligt höga avgifter/skatter för att få sälja sina varor på marknaden. Turkiet gör seriösa försök att förbättra levnadssituationen för invånarna i området genom insatser för statsuppbyggnaden. Landets mål torde trots allt vara att göra Afrin till en säker zon för flyktingar i Turkiet att återvända till. Däremot är viljan nästan obefintlig att kännas vid eller åtgärda de allvarliga övergrepp som begås mot den kurdiska befolkningen av de grupperingar som Turkiet sponsrar.⁵⁰

5.2 Dara'a

Folkmängd år 2021: ca 1 miljon.⁵¹

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 203 (217, 2020).⁵²

Säkerhetsrelaterade incidenter⁵³

Dar'a	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsset våld
jan	39	13	13
feb	19	16	14
mars	20	15	9

⁴⁸ SNHR, *Extrajudicial Killing Claims the Lives of 723 Civilians in Syria in the First Half of 2021*, 2021-07-01, [url](#)

⁴⁹ UN Human Rights Council/OHCHR, 2021-09-14, art. 79

⁵⁰ Center for American Progress, 2021-05-26; Al-Monitor, *Turkish-backed rebels leave trail of abuse, criminality in Syria's Afrin*, 2021-07-22, [url](#)

⁵¹ EASO, 2021-07-14, s. 250

⁵² SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

⁵³ ACLED/Dashboard, odaterad

Dar'a	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsat våld
apr	34	19	12
maj	43	20	15
juni	19	19	16
juli	35	21	17
aug	65	13	73
sep	13	10	23
okt	11	17	10
nov	16	20	9
dec	18	16	13

I juni blossade situationen upp i Dara'a, det senaste rebellfästet som regimen återtog kontroll över 2018. Avtalen som då tecknades genom rysk förmedling med rebellgrupper i området, gav grupperna viss möjlighet till fortsatt närvaro, och i sin tur en begränsad kontroll för regeringssidan och dess allierade.⁵⁴ Denna lösning ledde emellertid till ökad instabilitet och fragmentering, nästintill vad som av vissa beskrivs som laglöshet i provinsen. Ökade våldshandlingar från alla parter i form av t.ex. kidnappningar, riktade mordattacker och godtyckliga bortföranden – med stor påverkan på civilbefolkningen – har varit ett normaltillstånd i området.⁵⁵

Den bakomliggande faktorn till sammarens eskalering uppges vara att Dara'a centrala kommitté, bestående av en sammansättning tidigare rebellgrupper, i juni 2021 avböjde förslaget/begäran som regeringen tillsammans med Ryssland presenterade som lösning på den alltmer försämrade situationen i den södra regionen. Förslaget innebar att väpnade element skulle överlämna sina vapen i utbyte mot att regimen drog tillbaka sina miliser.⁵⁶ Detta ledde i sin tur till att regeringsstyrkor belägrade området Dara'a al-Balad i centrala delarna av staden Dara'a och förberedde sig för en offensiv under tiden. Bland annat utförde 4:e och 9:e divisionen intensiva bombattacker och markstrider i området (även kringliggande byar angreps).⁵⁷ Misslyckade förhandlingsförsök ledde till ytterligare eskalering och regeringsstyrkor utökade sin militära kampanj bortom Dara'a, till att även inkludera städerna Yabouda, Jasim och Tafas som utsattes för kraftig bombning.⁵⁸

I syfte att undvika ytterligare upptrappning av situationen förhandlades nya försoningsavtal fram i september, likt de från 2018 men med mer gynnsamma villkor för regimen (bl.a. i form av större närvaro av säkerhetstjänst och militär). I korta drag innebär avtalen (som förhandlades lokalt) återinträde av regimen säkerhetstjänst, militär och statliga institutioner, överlämnande av rebellers vapen samt säker evakuering av dem som vägrar förlikning. Efter Dara'a al-Balad fortsatte försoningsprocessen i övriga delar av Dara'a och kom mot oktober att inkludera samtliga områden i provinsen, förutom Bousra al-Sham och dess kringliggande byar som ligger under ryskstödda femte kårens

⁵⁴ Se t.ex. Carnegie MEC/A. Tokmajyan, *How Southern Syria Has Been Transformed Into a Regional Powder Keg*, 2020-07-14, [url](#)

⁵⁵ EASO, 2021-07-14, s. 88–95

⁵⁶ Carnegie MEC/A. Tokmajyan, *Unfinished Business in Daraa*, 2021-08-25, [url](#)

⁵⁷ Al-Monitor, *Syrian government forces clash with opposition in Daraa*, 2021-08-04, [url](#)

⁵⁸ Carnegie MEC/A. Tokmajyan, 2021-08-25

inflytelsesfär.⁵⁹ Men även delar av femte kåren utgörs av element (framförallt åttonde brigaden) som har tecknat försoningsavtal och därmed integrerats i regeringsarméns reguljära led.⁶⁰ Närmare 6 500 försoningsavtal har tecknats med personer som av olika anledningar är efterlysta av staten (män som har undanhållit sig eller deserterat från militärtjänstgöring eller personer som av andra skäl är efterlysta) i över 55 städer och byar i provinsen Dara'a, enligt uppgifter från SOHR i november 2021.⁶¹

Ryssland var den drivande kraften bakom försoningsavtalen 2018 som skapade den tidigare maktfördelningen, och har sedan dess mestadels agerat som protektor av den dåvarande ordningen. Rysslands viktigaste inflytsekanal i södra Syrien har varit just den åttonde brigaden, som man senare i princip gav bort till syriska staten genom de nya försoningsavtalen. Flera Syrienvetare menar att Rysslands pragmatiska förhållningssätt till utvecklingen i södra Syrien speglar den politiska utvecklingen i regionen i stort, och har alltid gjort det.⁶² Detta visar inte minst dagsläget – som med en ny regering i Israel utan tydlig politisk linje i relationen med Ryssland, och Ammans återupptagna relation med Damaskus – banar väg för att ge den syriska staten (och till viss del dess allierade) en starkare närvaro i området.⁶³

Mot bakgrund av den senaste periodens händelseutveckling i södra Syrien ser vi nu en ny maktordning där regimen har överhanden. Det som skedde nästkommande period, sent i oktober 2021, var att regeringsmakten etablerade sin närvaro och fyllde säkerhetsvakuumet som rådde/råder. Enligt uppgift har man sett fördelning av militära säkerhetstjänsten i Dara'a:s västra landsbygd och flygvapnets säkerhetstjänst i de östra delarna, medan de norra delarna alltså står under den allmänna säkerhetstjänstens tillsyn.⁶⁴

Vad utvecklingen i södra Syrien kommer att innebära i praktiken och huruvida de säkerhetsproblem som rådde tidigare kommer försvinna i och med statens ökade närvaro, återstår att se. Situationen i Dara'a visar för närvarande dock inga tecken på ett förbättrat säkerhetsläge. Kidnappningar och riktade mordattacker har alltså fortsatt, och i större omfattning än tidigare. Enligt en lokal källa som dokumenterar dödstal i Dara'a ska 48 mordattentat ha ägt rum under november som resulterat i 30 dödfall, de flesta inom regeringsarmén men även f.d. rebeller och ett antal civila.⁶⁵ Enligt uppgift ska regeringens motangrepp ha blivit allt hårdare sedan den senaste försoningskampanjen och

⁵⁹ Enab Baladi, *Daraa returns to Syrian regime's control by forced settlement agreements*, 2021-10-17, [url](#); Enab Baladi, "درعا.. توزع نفوذ جديد لقوات النظام يتماشى مع ما بعد "التسوية", 2021-11-05, [url](#)

⁶⁰ Enab Baladi, "تقاسم نفوذ جديد بعد انتهاء "التسويات" في درعا", 2021-11-07, [url](#)

⁶¹ Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), *Containing Iranian presence in South Syria | 4th Division troops withdraw from most of their posts*, 2021-11-22, [url](#)

⁶² Middle East Institute (MEI), *Russia rethinks the status quo in southern Syria*, 2021-08-13, [url](#)

⁶³ Se t.ex. Center for Operational Analysis and Research (COAR), *Southern Syria without Russia? Oudeh Returns Amid Dar'a Shakeup*, 2021-11-08, [url](#); MEI, 2021-08-13

⁶⁴ Enab Baladi, 2021-11-07

⁶⁵ Daraa Martyrs Documentation Office, *ارتفاع جديد في عمليات و محاولات الاغتيال خلال شهر تشرين الثاني*, 2021, 2021-12-01, [url](#)

man använder i större utsträckning militära metoder, med föga hänsyn till civila.⁶⁶

Den nästan två månader långa belägringen av Dara'a al-Balad medförde en kraftigt försämrad humanitär situation. Konflikten i området ledde till drygt 38 600 internflyktingar som fördrevs till närliggande områden, enligt OCHA: s rapportering från augusti 2021. I september rapporterades att majoriteten av alla internflyktingar återvänt till sina hem och att tillgång på vatten och elektricitet återupptagits. Skadeläget på bostäder och infrastruktur rapporterades emellertid vara allvarligt. Detta har försvårat tillträde till vissa områden, framförallt Dara'a al-Balad, och ca 3 700 personer har ännu inte kunnat återvända till sina hem. Därtill har även ett flertal dödliga incidenter inträffat p.g.a. utbredd förekomst av explosiva ämnen.⁶⁷

Situationen efter att de nya försoningsavtalen trädde i kraft ter sig alltmer kaotisk; civila faller offer i de ökade mordattentaten, kidnappningarna och andra riktade angrepp mot regeringsstyrkor som utförs av olika beväpnade element i området.⁶⁸ Detta speglas i det ökade antalet civila dödsoffer under november 2021: SNHR dokumenterade 23 civila offer under månaden, den högsta siffran sedan juli.⁶⁹

Därutöver är massarresteringar av framförallt unga män som tecknat försoningsavtal ett utbrett problem i provinsen. Det har varit särskilt framträdande under sensommaren efter att de senaste försoningsavtalen trädde i kraft. SNHR dokumenterade 74 gripanden/arresteringar som utfördes av regeringssidan i Dara'a under juli månad (av 172 i hela landet). Majoriteten ska enligt uppgift ha skett vid massräder och vägspärrar.⁷⁰ Journalister och andra aktivister var även under perioden föremål för arresteringar. Situationen har skapat ökad oro och misstro till de redan sedan tidigare svaga försoningsavtalen, inte minst frustration som kan leda till motreaktioner och en fortsatt våldsspiral i provinsen.⁷¹

5.3 Damaskus/ Rif Damaskus

Folkmängd år 2021 i Damaskus och Rif Damaskus: ca 5,5 miljoner.⁷²

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 14 (48, 2020).⁷³

Säkerhetsrelaterade incidenter⁷⁴

⁶⁶ Enab Baldi, *Syrian regime's settlements in Daraa challenged by reality on the ground*, 2021-12-09, [url](#)

⁶⁷ UN OCHA, *Syria: Humanitarian Situation in Dar'a Governorate - Situation Report No. 02*, 2021-09-27, [url](#); UN OCHA, *Syria: Humanitarian Situation in Dar'a Governorate - Situation Report No.3*, 2021-11-19, [url](#)

⁶⁸ Se t.ex. SOHR/Local News/Dara, odaterad, [url](#)

⁶⁹ SNHR, 2021-12-01, s. 8

⁷⁰ SNHR, *172 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in July 2021, Including One Woman Daraa Governorate Saw the Highest Record of Arrests*, 2021-08-02, [url](#)

⁷¹ Syria Direct, *As government launches wave of arrests in Daraa, dozens of stranded journalists fear for their fates*, 2021-08-07, [url](#)

⁷² EASO, 2021-07-14, s. 224, 235

⁷³ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

⁷⁴

Damaskus/Rif	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsat våld
jan	4	4	
feb	1	16	6
mars	2	8	
apr	1	6	3
maj	1	8	4
juni	2	12	
juli	2	5	2
aug	1	11	2
sep	5	7	2
okt	4	5	2
nov	1	5	3
dec		14	

Generellt sett förblir säkerhetssituationen oförändrad i Damaskus och dess förorter samt i större delen av provinsen Rif Damaskus sedan mars 2021. De största säkerhetshoten i de närliggande provinserna fortsätter att vara i huvudsak omfattande incidenter med improviserade sprängämnen, riktade i första hand mot mål i Damaskus innerstad. Men även ökade kriminella handlingar i form av kidnappningar/bortföranden och israeliska flygräder mot potentiella iranska militära mål inne i Syrien, utgör säkerhetshot.⁷⁵ Dessa attacker har ökat den senaste perioden med över sju rader bara under de tre första veckorna i november.⁷⁶

De två senaste dödliga incidenterna som skakade huvudstaden Damaskus skedde i augusti respektive oktober 2021. Båda attackerna genomfördes mot militära bussar i centrala och väl säkrade områden i staden. Detta ses som en tämligen ovanlig företeelse sedan regeringsstyrkor tog kontroll över Rif Damaskus 2018.⁷⁷ Sådana attacker mot områden med hög säkerhet i hjärtat av huvudstaden, urholkar dock bilden av säkerhet och stabilitet som regimen vill förmedla i de regeringskontrollerade områdena i allmänhet och i Damaskus i synnerhet, enligt Syrienkännare. I takt med en kraftigt ansträngd ekonomi och brist på verkliga reformer befaras sådan asymmetrisk krigsföring öka och bli alltmer dödlig, med allvarligare inverkan på civila. Motståndsceller triggas även av regeringssidans och Rysslands eskalering i nordväst. Så var fallet i den senaste attacken som gruppen Saraya Qasioun tog på sig ansvar för.⁷⁸

I Rif Damaskus rapporteras det om fortsatt ökad kriminalitet. SOHR rapporterar om ett stort antal incidenter av kidnappningar mot lösensummor, rån och mord som skett i provinsen under hösten.⁷⁹

Gällande regeringskontrollerade områden i största allmänhet är den största påverkan på civila den kraftigt ansträngda ekonomiska situationen och svårigheter för invånare att tillgodose basala behov. Denna problematik kan

⁷⁵ EASO, 2021-07-14, s. 226–227

⁷⁶ The Jerusalem Post, *Israel ups airstrikes in Syria as next step against Iran*, 2021-11-10, [url](#)

⁷⁷ COAR, *Hurras al-Din Lays Claim to Deadly Damascus Bus Blast*, 2021-08-09, [url](#)

⁷⁸ COAR, *Deadly Bus Blast Evinces Security Risks in Damascus and Beyond*, 2021-10-25, [url](#)

⁷⁹ SOHR, *For ransom | Young man killed by a gang in horrific crime in Reef Dimashq*, 2021-09-07, [url](#)

ligga bakom den ökade kriminaliteten och även potentiella flyktingrörelser, både internt och externt.⁸⁰

Regeringssidans/säkerhetstjänstens godtyckliga arresteringar och fängslanden av civila i främst Rif Damaskus har ökat – liksom dödsfallen i regeringsfängelser – rapporterar SOHR och FN: s råd för mänskliga rättigheter.⁸¹ SNHR rapporterar om 76 godtyckliga gripanden under första halvan av 2021, den högsta siffran bland övriga provinser under full regeringskontroll.⁸² Därefter har det skett en markant ökning med 47 gripanden dokumenterade bara i oktober och 75 i november, vilket jämte Aleppo är det högsta antalet gripanden i hela Syrien.⁸³ Enligt SNHR är majoriteten av dem som gripits personer som nyligen tecknat försoningsavtal med staten. Gripanden sker främst genom massräder och vid vägspärrar. En stor grupp har även varit personer som av olika anledningar kritiserat staten p.g.a. de försämrade levnadsförhållandena. Ett gripande leder inte nödvändigtvis till att personen i fråga fängslas, uppger både SNHR och en Damaskusbaserad källa som Migrationsanalys nyligen varit i kontakt med. Många förhörs vid någon av säkerhetstjänstens avdelningar (ibland äger flera förhör rum) och släpps sedan. Det bör dock noteras att ett förhör med stor sannolikhet även är förknippat med någon form av övergrepp eller kränkande behandling.⁸⁴

En annan viktig aspekt som är värd att lyfta fram i sammanhanget är tvångsförflyttningarna som invånarna i Rif Damaskus (framförallt i östra Ghouta) utsatts för under åren och som i högsta grad sker än idag.⁸⁵ Enligt SOHR finns uppgifter om att Iranstödda miliser verksamma i Deir ez-Zour köpt ett betydande antal fastigheter i områden i östra Ghouta. Även *Center for Operational Analysis and Research* (COAR) belyser problematiken med tvångsförflyttningar genom att lyfta det senaste planerade byggnadsprojektet i al-Qaboun i Damaskus. Visserligen utlovas kompensation för ägarna till fastigheter/bostäder i området – mot villkor att ägandeskapet bevisas – vilket i praktiken är omöjligt i ett område som till största del består av informella bosättningar. Detta försvårar i sin tur återvändande av flyktingar och internflyktingar till sina ursprungsområden. Enligt COAR ska även restriktioner och krav för återvändande till al-Yarmouk i Damaskus ha upphävts och staten har utlovat röjning av rasmassor och viss återuppbyggnad, dock inte villkorslöst.⁸⁶

⁸⁰ Se t.ex. Daily Sabah, *Syrians in regime-controlled areas turn to opposition*, 2021-04-29, [url](#); Reuters, *Anger simmers over Syria's economic collapse, but Assad appears secure*, 2021-03-16, [url](#)

⁸¹ SOHR, *In light of regime's calls for the return of Syrian refugees | SOHR documents over 50 arbitrary arrests in Rif Dimashq in 2021*, 2021-09-24, [url](#); UN Human Rights Council/HRC, 2021-09-14, s. 6–7

⁸² SNHR, *972 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in the First Half of 2021, Including 45 Children and 42 Women*, 2021-07-02, s. 5–6, [url](#); SNHR, *228 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in November 2021, Including 18 Children and Two Women*, 2021-12-02, s. 9, [url](#)

⁸³ SNHR, *204 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in October 2021, Including One Child and Nine Women*, 2021-10-02, s. 8, [url](#)

⁸⁴ SNHR, 2021-12-02, s. 5–6; samtal med syrisk källa verksam i Damaskus, WhatsApp, 2021-11-17

⁸⁵ EASO, 2021-07-14, s. 235–236

⁸⁶ COAR, *'Northern Gate' Project Slams a Door in the Face of Displaced Damascenes*, 2021-09-27, [url](#)

5.4 Deir ez-Zour

Folkmängd år 2021: ca. 765 000.⁸⁷

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 201 (305, 2020).⁸⁸

Säkerhetsrelaterade incidenter⁸⁹

Deir ez-Zour	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägst våld
jan	31	51	51
feb	49	41	34
mars	29	24	37
apr	33	24	32
maj	26	47	26
juni	17	18	32
juli	34	32	18
aug	17	25	17
sep	24	29	27
okt	14	30	20
nov	27	33	26
dec	34	37	30

Efter att IS förlorade territoriell kontroll 2017 delades provinsen i två administrativa enklaver: en regimkontrollerad (allierad med Iran och Ryssland) på västra sidan om Eufrat, inklusive provinshuvudstaden; en kontrollerad av det kurdiska självstyret och dess SDF-styrkor (som stöds av den USA-ledda koalitionen) på den östra sidan av Eufrat.⁹⁰ Säkerhetsrådet har sedan dess präglats av IS återhämtning. I de regimkontrollerade områdena har gruppen utfört attacker mot regeringsstyrkor, milisgrupper och civila, med mål att destabilisera läget. Även i de SDF-kontrollerade delarna har IS utfört hämndattacker mot lokala ledare samt attacker mot olje- och gasledningar och konvojer, rapporterar EASO i sin säkerhetsrapport från juli 2021.⁹¹ IS fortsätter trappa upp sina aktiviteter i provinsen och i större omfattning i de regimkontrollerade delarna, särskilt i de arabdominerade områdena.⁹² Trots militärt överläge och ryskt flygstöd,⁹³ har attackerna renderat stora förluster för regimstyrkorna och Irans allierade milisgrupper.⁹⁴ Till följd av det har den syriska regimens allierade, Iran och Ryssland, trappat upp sin närvaro i området, bland annat längs den syrisk-irakiska gränsen, där Iranstödda ombud/lydmiliser från Irak (t.ex. *Kataib Hezbollah*, *Badr* och *Harakat*

⁸⁷ EASO, 2021-07-14, s. 201

⁸⁸ SNHR/Monthly Reports/DeathToll, odaterad

⁸⁹ ACLED/Dashboard, odaterad

⁹⁰ Awad, Z., *Deir Al-Zor after the Islamic State: Between Kurdish self-administration and a return of the Syrian Regime*, European University Institute, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, 2018-03-02, s. 3, [url](#)

⁹¹ EASO, 2021-07-14, s. 207–206

⁹² Al-Monitor, *Kurdish leaders say poverty 'biggest threat' as it drives Syrians into arms of Islamic State*, 2021-12-27, [url](#)

⁹³ Washington Institute for Near East Policy (The), *A tale of two Islamic State insurgencies in Syria*, 2021-09-17, [url](#)

⁹⁴ Al-Estikalal, *How did the Syrian desert become a stage for settling accounts between Russia and Iran?*, juli 2021, [url](#)

Hezbollah al-Nujaba) verkar på båda sidor gränsen.⁹⁵ Iranska lydmiliser och den ryska legostyrkan Wagner fortsätter att bistå i regeringsstyrkornas kampanjer mot kvarvarande IS-element,⁹⁶ och ryskt flygvapen har attackerat IS-mål i ökenområdena.⁹⁷

I de östliga områdena under det kurdiska självstyret är situationen förhållandevis stabil, om än spänd. Där har SDF tillsammans med den USA-ledda koalitionen fokuserat på samordnade operationer och arresteringskampanjer mot nyckelpersoner inom IS.⁹⁸ De har också röjt smuggelrutten längs den irakisk-syriska gränsen.⁹⁹ Detta till trots fortsätter IS trakassera och pressa lokalbefolkningen på landsbygden samt utföra spontana attacker mot SDF-styrkor i området.¹⁰⁰

De kurddominerade delarna har sedan SDF återtog kontrollen efter IS nederlag¹⁰¹ varit skådeplats för sporadiska gatuprotester, huvudsakligen i den arabdominerade östra delen av provinsen.¹⁰² Protesterna har gett uttryck för det växande missnöjet över bristande samhällstjänster, godtyckliga gripanden och diskriminering av lokalbefolkningen. En annan utlösande faktor är de regelmässiga tvångsrekryteringarna av unga till SDF:s så kallade självförsvarsstyrkor, och som resulterar i massarresteringar.¹⁰³ Protesterna har riktat sig mot SDF-styrkorna,¹⁰⁴ regimen och den iranska och ryska interventionen.¹⁰⁵ Regeringssidan har exploaterat de rådande spänningarna i öst och det överhängande hotet om en turkisk militär intervention, för att flytta fram sina positioner och för att urholka det kurdiska självstyrets inflytande. I november 2021 inledde regeringen försoningsförhandlingar i provinsen, inklusive de kurddominerade områdena.¹⁰⁶ Förhandlingarna vände sig i första hand till desertörer, vapenvägrare¹⁰⁷ och (enligt SOHR) f.d. IS-krigare.¹⁰⁸ I regeringsvänliga mediekällor beskrivs förhandlingarna som framgångsrika med stor uppslutning, cirka 2 000 personer som tecknat försoningsavtal, uppger

⁹⁵ Center for Strategic and International Studies, *The evolution of Russian and Iranian cooperation in Syria*, 2021-11-17, [url](#)

⁹⁶ SOHR, *Supported by regime forces| Wagner and Fatemiyoun launch military campaign against ISIS in Syrian desert*, 2021-12-22, [url](#)

⁹⁷ SOHR, *Responding to ISIS attack on regime posts Russians jets bomb ISIS hideouts in Syrian desert*, 2021-12-20, [url](#)

⁹⁸ Washington Institute for Near East Policy (The), *A tale of two Islamic State insurgencies in Syria*, 2021-09-17, [url](#); US Department of Defense (USDOD), *Lead Inspector General for Operation Inherent Resolve-Quarterly Report to the United States Congress. April 1, 2021 – June 30 2021, 30 July 2021*, 2021-08-03, s. 66, [url](#)

⁹⁹ Diyaruna, *SDF, international coalition take out ISIS cell in eastern Syria raid*, 2021-12-14, [url](#)

¹⁰⁰ Washington Institute for Near East Policy (The), *A tale of two Islamic State insurgencies in Syria*, 2021-09-17, [url](#)

¹⁰¹ EASO, 2021-07-14, s. 40

¹⁰² COAR, *Northeast Syria social tensions and stability monitoring pilot project May 2021*, 2021-06-30, [url](#)

¹⁰³ SOHR, *Protesting the arrest of young men for mandatory conscription| people hold new demonstration in al-Azba village, north of Deir ez-Zor*, 2021-01-04, [url](#); SOHR, *Protests continue in Eastern Deir-ez-Zour*, 2021-12-16, [url](#)

¹⁰⁴ SOHR, *To start demonstration against Russian and Iranian intervention in Syria| Residents gather in the SDF-controlled areas on western Deir Ezzor*, 2021-10-22, [url](#)

¹⁰⁵ Al-Monitor, *Protests, info warfare continue in Syria's Deir ez-Zour*, 2021-01-08, [url](#)

¹⁰⁶ COAR, *Danascus doubles down and pushes reconciliation drive in Deir-ez-Zor*, 2021-11-22, [url](#)

¹⁰⁷ COAR, 2021-11-22

¹⁰⁸ SOHR, *Deir Ezzor reconciliation deals eight days on Iran-backed militiamen strike reconciliation settlements with involvement of civilians*, 2021-11-22, [url](#)

COAR.¹⁰⁹ Enligt SOHR har endast ett dussintal valt att normalisera sin status med regimen.¹¹⁰

Trots territoriella förluster, fortsätter IS att utföra attacker genom att begagna sig av smuggelrutterna längs med floden Eufrat och skiljelinjen mellan SDF-respektive regimkontrollerat territorium. IS har också exploaterat de pågående spänningarna mellan lokalbefolkningen och SDF för att destabilisera läget. Ledare i SDF och personer som samarbetat med de kurdiska myndigheterna har eliminerats av IS-celler.¹¹¹ Provinsens oljefält i sydost, som var en viktig inkomstkälla för IS fram till nederlaget 2017,¹¹² är en annan strategisk måltavla för IS attacker,¹¹³ och har lett till att civila oljearbetare dödats.¹¹⁴

Därtill rapporteras om trakasserier och godtyckliga gripanden mot civilbefolkningen i de kurdstyrda områdena. Arresteringarna, som i större omfattning riktas mot den arabiska befolkningen, utförs som vedergällning för tidigare attacker mot kurdiska styrkor.¹¹⁵ Arresteringarna riktas även mot personer som misstänks ha kopplingar till IS.¹¹⁶ Anhöriga till presumtiva IS-medlemmar, eller andra oppositionella faktitioner, är tillika utsatta för trakasserier och gripanden.¹¹⁷ I andra fall har SDF använt kampen mot IS som förevändning för att genomföra omfattande razzior och massgripanden av civila, bland annat kvinnor och barn.¹¹⁸

I de regeringskontrollerade delarna har syriska regeringsstyrkor och allierade Iranstödda miliser konfiskerat mark och egendomar tillhörande civilbefolkningen i t.ex. provinshuvudstaden Deir ez-Zour, al-Ashra, al-Quaray, al-Mayadeen och Albukamal, rapporterar SOHR i november 2021.¹¹⁹ Enligt uppgifter ska över 1 000 egendomar och jordbruksmark ha tagits i beslag. Vidare rapporteras om pågående rekrytering av barnsoldater till Iranstödda milisstyrkor. Rekryteringen sker främst till det afghandominerade *Liwaa al-Fatemiyoun*, den irakiska *Al-Nujabaa*-rörelsen samt till två lokala milisgrupper: *Abu al-Fadl al-Abbas* och *al-Sayeda Zeinab*.¹²⁰

5.5 Hama

Folkmängd år 2021: ca 1,5 miljoner.¹²¹

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 88, (54, 2020).¹²²

¹⁰⁹ COAR, 2021-11-22

¹¹⁰ SOHR, 2021-11-21

¹¹¹ Rudaw, 'We are afraid': ISIS sleeper cells threaten civilians in Syria's Deir-ez-Zor, 2021-03-25, [url](#)

¹¹² CNN, Syria's largest oil field captured by US-backed forces, 2017-10-23, [url](#)

¹¹³ Rudaw, Syria's eastern oilfield attacked, causing material loss: sources, 2021-06-28, [url](#)

¹¹⁴ Al-Arabiya news, Bus attacks kill oil workers in Syria's Deir Ezzor, 2021-12-02, [url](#)

¹¹⁵ SOHR, Arbitrary arrests| SDF detain about 200 civilians in Deir Ezzor countryside, 2021-05-21, [url](#)

¹¹⁶ Rudaw, Kurdish, coalition forces arrest alleged ISIS financier in Syria, 2021-11-24, [url](#)

¹¹⁷ SOHR, New airdrop in Deir Azzor| coalition arrests civilians "for belonging to ISIS", 2021-12-07, [url](#)

¹¹⁸ SNHR, 2021-12-02, s. 6

¹¹⁹ SOHR, SOHR exclusive| Iranian-backed militias and Syrian regime seize, 2021-11-14, [url](#)

¹²⁰ SOHR, Like ISIS "caliphate soldiers"| Iranian-backed militias in Deir Ezzor recruit children in military formation dubbed "caliphate cubs", 2021-08-24, [url](#)

¹²¹ EASO, 2021-07-14, s. 104

¹²² SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

Säkerhetsrelaterade incidenter¹²³

Hama	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsat våld
jan	19		61
feb	7		71
mars	14	1	60
apr	6	1	48
maj	4		66
juni	5		111
juli	2		104
aug	4		70
sep	4		73
okt	5		51
nov	7		46
dec	7		46

Efter regimen återtagande av gränsområdena mot Idlib i norra delarna av provinsen, bl.a. Qala'at al-Madiq, Kafr Nabudah, Kafr Zayta, al-Lataminah och Murak, återstår idag en liten remsa på al-Ghab-slätten i nordvästra delen av provinsen som är under oppositionskontroll.¹²⁴ Trots den lilla landytan är det ett mycket strategiskt läge p.g.a. sin närhet till motorvägen M4; området utsätts därför för regelbundna intensiva attacker och flygangrepp från Ryssland och den syriska regimen. Den syriska statens och Rysslands största fokus är för närvarande att säkra den del av M4 som binder Latakia med Aleppo, och situationen i den nordvästra delen av Hamaprovinzen fortsätter därför att vara mycket instabil p.g.a. de intensifierade bombningarna.¹²⁵

Situationen i övriga delar av provinsen förblir oförändrad. För mer information kring situationen i övriga Hamaprovinzen hänvisas bl.a. till EASO: s senaste [säkerhetsrapport](#).

I nordvästra delarna av provinsen är det största säkerhetshotet mot civila de tämligen urskillningslösa bombningarna av området. Al-Ghab-slätten består till största del av jordbruksområden som utgör invånarnas primära inkomstkälla. Den militära eskaleringen har därför haft förödande konsekvenser för jordbruket och dess infrastruktur, vilket lett till att invånarna blivit än mer utsatta. Bombningarna orsakade omfattande bränder under sommaren som förstörde stora veteskördar och dödade jordbrukare.¹²⁶ Anlagda bränder i vitala jordbruksområden har sedan 2019 använts i allt större utsträckning som krigföringstaktik av olika parter i konflikten. Konsekvenserna för invånarna blir tvångsflyttningar, förlust av försörjning och fler dödsoffer.¹²⁷

¹²³ ACLED/Dashboard, odaterad

¹²⁴ EASO, 2021-07-14, s. 106

¹²⁵ Se t.ex. SOHR: s rapportering om händelser i Sahl al-Ghab, [url](#)

¹²⁶ Syria Direct, *Sowing fear, burning crops: The latest regime offensive terrorizes farmers in northwest Syria*, 2021-06-16, [url](#)

¹²⁷ Reuters, *Syrian fighters burning crops, using food as "weapon of war": U.N.*, 2019-06-04, [url](#)

I övrigt fortsätter civilas lidande i provinsen att påverkas av socioekonomiska faktorer, ökad laglöshet och israeliska attacker. Dessutom försvåras/förhindras återvändandet av internflyktingar genom bl.a. regeringssidans beslagtagande av invånarnas jordbruksmark och annan viktig egendom.¹²⁸

5.6 Hassakah

Folkmängd år 2021: ca. 1, 2 miljoner.¹²⁹

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 202: 154, (17, 2020).¹³⁰

Säkerhetsrelaterade incidenter¹³¹

Hassakah	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägst våld
jan	27	48	42
feb	22	46	26
mars	18	34	16
apr	20	26	22
maj	16	25	7
juni	17	26	18
juli	19	28	31
aug	35	33	66
sep	18	45	49
okt	19	33	47
nov	16	45	34
dec	9	57	75

Provinsen Hassakah, inklusive provinshuvudstaden, förblir till största del under kontroll av SDF/YPG. Regeringskontrollerade enklaver finns fortsatt i städerna al-Hassakah och Qamishli. Därutöver har regeringsstyrkor tillsammans med ryska styrkor stark närvaro vid den turkisk-syriska gränsen, där den turkiska inflytelsesfären möter den kurdiska. Det finns även en viss begränsad amerikansk närvaro i delar av provinsen, i huvudsak vid den irakiska gränsen.¹³²

Provinsen har i största allmänhet präglats av relativ stabilitet, trots nyckelaktörernas kolliderande intressen. Provinsens mest överhängande hot är i första hand Turkiet som periodvis trappar upp situationen och hotar med en fullskalig militäroperation mot SDF/YPG, vilket även skulle innebära militära påtryckningar på samtliga aktörer i området. Under oktober 2021 skedde den hittills största eskaleringen och mobiliseringen från turkiskt håll i nordöstra Syrien, sedan den senaste militära operationen mot området 2019. I takt med det höjde även övriga aktörer beredskapen. Enligt uppgifter ska Ryssland ha tillfört militär förstärkning i form av bl.a. tunga stridsflygplan och missilsystemet S-300 till Qamishlis flygplats – en tydlig markering att de

¹²⁸ EASO, 2021-07-14, s. 109 ff.; UN Human Rights Council/HRC, 2021-09-14, art. 38–40

¹²⁹ EASO, 2021-07-14, s. 158

¹³⁰ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

¹³¹ ACLED/Dashboard, odaterad

¹³² EASO, 2021-07-14, s. 159–160

motsätter sig all form av militär intervention i området. Därutöver har Ryssland under oktober fortsatt slå till mot mål under turkiska styrkors kontroll i bl.a. Afrin.¹³³ Ryssland ska vidare även ha arrangerat och lett flera gemensamma militära övningar mellan sina egna styrkor, regeringsstyrkor och SDF i bl.a. Tel Tamer i Hassakah.¹³⁴

Den ryskstödda regeringssidans närvaro har till viss del medfört ett relativt lugn i området under första halvan av november, men avbröts av attacker utförda av turkiska styrkor mot områden norr om staden al-Hassakah vid den turkiska gränsen.¹³⁵ Hotet om en turkisk militär intervention i området verkar för närvarande vara avvärjt. Däremot kvarstår Turkiets ambition i området – att till varje pris göra sig av med den kurdiska dominansen nära sin gräns. Huruvida det sker genom ännu en storskalig militäraktion eller genom en diplomatisk lösning (eller både och), är oklart. Oaktat det kommer Turkiet fortsätta att vara det största säkerhetshotet och grunden för instabilitet i området.

Militäroperation eller ej: sammandrabbningar mellan turkiskstödda styrkor och kurdiska styrkor fortsätter, och viss friktion med regeringssidan förekommer också.¹³⁶ Enligt EASO ökade konfrontationerna mellan turkiska och kurdiska styrkor längs med frontlinjerna, både vid de yttersta östra och västra gränserna (Ras Al-Ayn och Tal Abyad) och vid de södra (Ain Issa och Tel Tamer) under 2020 och början av 2021.¹³⁷ Konfrontationerna har fortsatt ligga på tämligen hög nivå under den senare delen av 2021: 203 konflikthändelser rapporterades under det tredje kvartalet i jämförelse med 191 föregående kvartal i nordöstra Syrien. Detta har påverkat säkerhetssituationen i området väsentligt.¹³⁸

IS kapacitet att verka i området bidrar också till ökad instabilitet. Enligt SOHR har drygt 25 attacker av olika slag genomförts i nordöstra Syrien under de två första veckorna i november 2021.¹³⁹ Det är inte antalet attacker i sig som torde utgöra det största hotet från IS, utan vad många menar är gruppens kapacitet att genomföra alltmer aggressiva attacker med omfattande skada. Ett växande problem och likaså potentiell grund för osäkerhet i provinsen/hela nordöst är också den alltmer försämrade situationen i IS-lägre al-Hol samt IS-fängelset i Hassakah – där IS alltjämt verkar – vilket i sig utgör ett hot både i och utanför lägre/fängelset.¹⁴⁰ Enligt FN:s säkerhetsråd har det skett 77 mord i al-Hol sedan januari 2021 (räknat fram till oktober) och den humanitära situationen i lägre förblir mycket kritisk.¹⁴¹

Vidare har de regelbundna sammandrabbningar, som periodvis ökar, mellan de turkiskstödda styrkorna och SDF/YPG vid främst gränsen för respektive kontrollsfär, stor påverkan på civilbefolkningen i området; parternas metodik

¹³³ Middle East Eye, 2021-11-01

¹³⁴ Middle East Monitor, *Russia deploys S-300 defence system in Syria airport*, 2021-11-15, [url](#)

¹³⁵ SOHR, *After over ten days of tense calm | Turkish forces shell positions in Abu Rasin countryside*, 2021-11-15, [url](#)

¹³⁶ Se vidare ISW, 2021-11-17; Carnegie Europe/F. Siccardi, 2021-09-14

¹³⁷ EASO, 2021-07-14, s. 165–166

¹³⁸ The Carter Center, september 2021

¹³⁹ SOHR, *Escalating operations | ISIS carries out nearly 25 attacks in Syrian desert and SDF-held areas since early November*, 2021-11-15, [url](#)

¹⁴⁰ The Washington Institute, *The Islamic State Threat in Syria Two Years After the Caliphate*, 2021-03-31, [url](#)

¹⁴¹ UN Security Council, 2021-10-21, art. 8

präglas inte sällan av brist på hänsyn till civila.¹⁴² Turkiets ökade användning av riktade drönarattacker mot strategiska SDF/YPG-mål utgör ett nytt orosmoment med oklar inverkan på civila.¹⁴³

Utöver stridernas påverkan på civila i provinsen, är civilas utsatthet kopplad till flera andra faktorer som den alltmer utdragna konflikten fört med sig. FN:s säkerhetsråd rapporterar om ett utbrett missnöje med SDF:s styre bland invånarna i så gott som hela det kurdiska självstyret.¹⁴⁴ Även COAR lyfter problematiken med sociala spänningar och instabilitet i nordöstra Syrien och menar att vågen av protester i både Hassakah och Deir ez-Zour bottnar i ett antal beslut som administrationen tog i maj 2021. Det första var en betydande höjning av bränslepriser och gasol; i det andra beslutet beordrades samtliga militärföra män att registrera sig för tjänstgöring vid något av självförsvarskontoren. Beslutet följdes av en tämligen aggressiv rekryteringskampanj i form av räder. Protester mot besluten hölls i flera områden runt om i provinsen, inte minst i de mest SDF-lojala kurdiska kretsarna i bl.a. al-Hassakah och Qamishli.¹⁴⁵ SDF:s försök att stoppa demonstrationerna ledde till flera dödsfall under perioden. Ytterligare protester över diverse nya regleringar samt utbredd misstanke om korruption, ägde rum under juli och augusti, enligt säkerhetsrådets rapportering.¹⁴⁶

Vad avser IS aktiviteter i och bortom provinsen, beskrivs deras metodik i stort följa samma mönster, dvs. lågskaliga riktade attacker mot regeringsstyrkor eller SDF/YPG-styrkor. Attackerna har den senaste perioden skördat många dödsoffer, dock med få dokumenterade civila dödsfall. Enligt SNHR:s rapportering dokumenterades inga civila dödsoffer kopplade till IS-operationer i provinsen under första halvan av 2021.¹⁴⁷ Det till trots, har IS ökade kapacitet en oroväckande inverkan på civila i området. Den försämrade ekonomin, följt av utbredd social utsatthet och en försvagad, icke-närvarande stat/styre, är vidare faktorer som förstärker och underlättar för IS att utöva press och inflytande över lokalbefolkningen.¹⁴⁸ Det ökade missnöjet och polariseringen bland invånarna i nordöstra delarna av landet, där en stor del upplever sig marginaliserade och underrepresenterade i administrationens ledning (framförallt den arabiska befolkningen), skapar en gynnsam miljö för IS att verka i. Missnöjet befaras öka och förstärka gruppens kapacitet ytterligare.¹⁴⁹

¹⁴² EASO, 2021-07-14, s. 165–166

¹⁴³ Al-Monitor, *Turkey's targeted killings signal new strategy against Syrian Kurdish forces*, 2021-08-27, [url](#)

¹⁴⁴ UN Human Rights Council/OHCHR, 2021-09-14, kap. B

¹⁴⁵ COAR, *Northeast Syria Social Tensions and Stability Monitoring Pilot Project May 2021*, 2021-06-30, [url](#)

¹⁴⁶ UN Human Rights Council/HRC, 2021-09-14, s. 16

¹⁴⁷ SNHR, 2021-07-01, s. 9

¹⁴⁸ Middle East Eye, *'Poverty and inequality' paving way for IS resurgence in Syria and Iraq, US warns*, 2021-06-02, [url](#)

¹⁴⁹ COAR menar t.ex. att det kan finnas ett samband mellan ökningen av IS-attacker under perioden då det rådde oro i provinsen, och invånarnas missnöje över det kurdiska självstyret (AANES): COAR, 2021-06-30

Som framgår av EASO:s rapport, fortsätter SDF: s omfattande, och i stor utsträckning godtyckliga, arresteringskampanj mot potentiella IS-anhängare under perioden medföra flera allvarliga överträdelser, enligt uppgifter.¹⁵⁰

Det har vidare rapporterats mycket om vattentillförseln från vattencentralen Alouk och användningen av tillgång på vatten som en krigföringsmetodik. Det är en problematik som får allt allvarligare konsekvenser för civila vars primära inkomstkälla är jordbruk. I september publicerade OCHA en rapport om vattenkrisen i norra och nordöstra Syrien och dess inverkan på den humanitära situationen i området.¹⁵¹ Vidare skriver Al-Monitor i en artikel från november om samma problematik och lyfter där Turkiets/turkiskstödda styrkors systematiska användning av vattentillgångarna som krigföring.¹⁵²

5.7 Homs

Folkmängd år 2021: ca 1,5 miljoner.¹⁵³

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 28 (15, 2020).¹⁵⁴

Säkerhetsrelaterade incidenter¹⁵⁵

Homs	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsat våld
jan	7	1	12
feb	7	1	7
mars	3	3	9
apr	2	2	10
maj	3	3	9
juni	7	1	17
juli	2		13
aug	3		3
sep	6	1	9
okt	5	6	8
nov	6	1	10
dec	4	2	8

Generellt förblir situationen i provinsen oförändrad under perioden april–november 2021. De mest framträdande säkerhetsproblemen är fortsatt den utbredda laglösheten, som i stort beror på spänningar mellan invånarna och de många regim- och Iranstödda miliser som dominerar i provinsen. Detta leder ofta till olika former av sammandrabbningar i kombination med viss väpnad aktivitet från kvarvarande motståndsceller.¹⁵⁶

¹⁵⁰ Center for American Progress, 2021-05-26; UN Human Rights Council/HRC, 2021-09-14, s. 17

¹⁵¹ UN OCHA, *Water Crisis in Northern and Northeast Syria – Immediate Response and Funding Requirements*, 2021-09-09, [url](#)

¹⁵² Al-Monitor, *Turkey's war of attrition against Syria's Kurds*, 2021-11-17, [url](#)

¹⁵³ EASO, 2021-07-14, s. 142

¹⁵⁴ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

¹⁵⁵ ACLED/Dashboard, odaterad

¹⁵⁶ EASO, 2021-07-14, s. 150 ff.

Särskilt spänt har det varit i provinsens norra landsbygd där tidigare verksamma rebellgrupper har haft sitt säte. Kvarvarande element från bl.a. gruppen *Jaish al-Tawhid*, med tidigare säte i staden Talbiseh, fortsätter att utföra mordattacker/riktade attentat mot regeringsstyrkor och allierade, om än i begränsad skala. Situationen nådde sin gräns i somras efter en serie kidnappningar och mordattentat utförda av olika element i området. Ett regeringssändebud (samme man som förhandlade försoningsavtalen i Dara'a, även högste chef för allmänna säkerhetstjänsten) presenterade tre lösningar på situationen: överlämnande av vapen och 600 kvarvarande medlemmar av Jaish al-Tawhid eller evakuering mot norr – annars en militäraktion. Ultimatumet följdes av omfattande militär förstärkning i hela området.¹⁵⁷ I skrivande stund har det dock varken skett någon överenskommelse eller militär offensiv. Det spekuleras emellertid att Homs norra landsbygd kan komma att möta samma öde som Dara'a. Att inget ännu skett kan delvis bero på att regeringen haft fullt upp med andra problemområden i landet, såsom Dara'a och situationen i norr. Det finns vidare ett antal faktorer som talar för att regimen inte använder samma aggressiva tillvägagångssätt som man gjorde i Dara'a (belägring, bombning etc.): dels har de beväpnade elementen i Homs inte lika stor kapacitet att utföra omfattande attacker som de har/haft i Dara'a, dels är flera högt uppsatta officerare inom armén hemmahörande i Homs. En lösning kan dock väntas inom en nära framtid, med anledning av regimen (med stöd av Ryssland) pågående kampanj att konsolidera makt i eget territorium.¹⁵⁸

Enligt uppgift ska IS aktiviteter ha intensifierats under hösten i bl.a. ökenområdet Badia, i de östra delarna av provinsen Homs, där de har störst närvaro. Detta har föranlett ökade ryska flyngrepp mot området.¹⁵⁹ Enligt SOHR ska ryska flygvapnet ha utfört över 600 flygattacker bara under november, följda av ett antal markoperationer utförda av regeringsstyrkor.¹⁶⁰

I likhet med de flesta provinser under regeringskontroll, påverkas de civila i Homs i större grad av den kraftigt försämrade ekonomiska situationen och dåliga levnadsförhållanden, än av stridshandlingar. Över hälften av alla stridshandlingar som sker i provinsen äger rum i de glesbefolkade östra delarna, mot IS-mål. En del incidenter – som även drabbar civila – har förvisso att göra med den bristande säkerheten som råder på grund av olika milisers närvaro och sammandrabbningar.¹⁶¹ Sammantaget kan dock sägas att förhållandena i västra delarna av provinsen, där landsväg M5 länkar samman Damaskus med kusten (M1 från Homs till Tartous), har erfarit få säkerhetsrelaterade incidenter (och få civila offer) de senaste åren.¹⁶²

I OCHA:s rapportering från mars 2021 om den humanitära situationen i landet framhålls emellertid att Homs, tillsammans med Hama, Tartous och Latakia, är

¹⁵⁷ Enab Baladi, *After Daraa, seeds of unrest in Homs*, 2021-08-24, [url](#)

¹⁵⁸ Atlantic Council, *The northern countryside of Homs in Syria is facing a similar fate as Daraa*, 2021-10-01, [url](#)

¹⁵⁹ Al-Monitor, *Russia ramps up strikes on Islamic State in Syrian desert*, 2021-10-17, [url](#)

¹⁶⁰ SOHR, *38 ISIS terrorists neutralized in Russian airstrikes on central Syria during November*, 2021-12-01, [url](#)

¹⁶¹ EASO, 2021-07-14, s. 152 ff.

¹⁶² Migrationsanalys kommentar baserad på observationer över tid; jfr EASO, 2021-07-14, s. 152; ACLED data.

värst drabbat vad gäller livsmedelsförsörjning, och provinsens invånare har även störst inkomstunderskott. Rapporten pekar vidare på allmänt ökade humanitära behov bland invånarna i provinsen. Den ytterst ansträngda humanitära situation i Homs har sin grund i det försämrade ekonomiska läget och i de omfattande skogsbränderna 2020 som medförde förlust av försörjningsmöjligheter.¹⁶³

5.8 Idlib

Folkmängd år 2021: ca. 2,7 miljoner.¹⁶⁴

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 246 (471, 2020).¹⁶⁵

Säkerhetsrelaterade incidenter¹⁶⁶

Idlib	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsat våld
jan	24	13	171
feb	26	11	186
mars	28	8	187
apr	32	12	107
maj	26	14	108
juni	17	5	224
juli	9	6	182
aug	7	8	91
sep	7	11	111
okt	12	6	145
nov	25	6	112
dec	6	6	84

Den dominerande kraften i Idlib är alltjämt jihadistgruppen HTS. Gruppen försöker att befästa makten i området genom att i huvudsak slå ut andra rivaliserande grupperingar.¹⁶⁷ I oktober i år trappade HTS upp sin kampanj ytterligare mot bl.a. jihadistgrupperna *Jund al-Sham* och *Jundallah*, bestående i huvudsak av utländska krigare, verksamma i västra Idlib och Latakias norra landsbygd. Efter kort konfrontation tvingades grupperna lämna sina fästen och drevs bort mot andra delar av den turkiska inflytelsesfären i norra Aleppo. Interna stridigheter mellan olika grupperingar i Idlib är i sig inget nytt, inte heller HTS krafttag att försöka slå ut grupper som inte anses dela samma ideologi eller som består i huvudsak av utlänningar, eftersom gruppen vill ge intryck av att driva en mer lokal politik.¹⁶⁸ Många ser dock den senaste tidens eskalering som gruppens försök att omskapa sitt varumärke och tillsynes distansera sig från den hårdföra islamist/terrorstämpeln – med inspiration från talibanernas seger i Afghanistan som ingivit hopp om framtida internationell

¹⁶³ UN OCHA, *Humanitarian Needs Overview Syrian Arab Republic*, mars 2021, [url](#)

¹⁶⁴ EASO, 2021-07-14, s. 63

¹⁶⁵ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

¹⁶⁶ ACLED/Dashboard, odaterad

¹⁶⁷ EASO, 2021-07-14, s. 66

¹⁶⁸ COAR, *HTS Cracks Down on Rival Groups as Northwest Pressure Builds*, 2021-11-01, [url](#)

legitimitet.¹⁶⁹ Turkiet som å sin sida har ett avtalat ansvar att rensa området från jihadister, pressar HTS ytterligare till att göra sig av med radikala grupper.¹⁷⁰

Vad gäller säkerhetssituationen i provinsen har en viss nedgång i våldsnivån noterats efter den avtalade vapenvilan i mars 2020, vilket enligt FN även ledde till att ett stort antal internflyktingar kunde återvända.¹⁷¹ Det relativa lugnet var kortvarigt och våldet upptogs på nytt i början av 2021. Under sommaren och hösten intensifierades våldet ytterligare i samband med Turkiets upptrappning i norr och övriga aktörers höjda beredskap inför en eventuell kommande militäraktion. Regimen och dess allierades primära mål i Idlib är Ariha och området Jabal al-Zawiya, liksom staden Saraqib och kringliggande byar längs med de vitala motorvägarna M4 respektive M5. Turkiets största farhåga och drivkraft för att bromsa en fullskalig offensiv i provinsen, är en ny flyktingvåg mot dess gräns.¹⁷² Efter ett resultatlöst möte mellan Putin och Erdogan i september, har Turkiet höjt beredskapen och skickat omfattande förstärkning i form av bl.a. turkiska trupper till flera områden i Idlib och upprättat militära poster längs med M4 och M5.¹⁷³ Den åttonde, och i skrivande stund senaste, posteringen upprättades utanför staden Saraqib i november.¹⁷⁴

Med detta sagt är läget i Idlib mycket spänt. Utvecklingen i Idlib påverkas av situationen i övriga delar av norra Syrien och huruvida det blir fråga om en fullskalig offensiv eller bytesshandel om territorium. I frånvaron av en lösning fortsätter regeringssidan/Ryssland att pressa frontlinjerna i södra delen av provinsen genom intensiva attacker, som får allt allvarigare inverkan på civila.¹⁷⁵

Enligt SOHR sker för närvarande så gott som dagligen flygangrepp, bombningar och andra stridshandlingar från den ryskstödda regeringssidan mot olika mål i Idlib. Bara under de tre första veckorna i november dokumenterade organisationen 26 luftangrepp mot Idlib och Latakias norra landsbygd.¹⁷⁶ Flera av säkerhetsincidenterna i Idlib drabbar internflyktingläger, där situationen redan är ytterst ansträngd p.g.a. dåliga levnadsförhållanden, särskilt vintertid.¹⁷⁷

Många av de internflyktingar som återvände efter mars 2020, under de knappt 18 månaderna av relativt förbättrad säkerhetssituation, drevs på flykt igen senare under 2021. Den påbörjade offensiven mot Jabal al-Zawiya i juni ledde ensam till över 11 000 internflyktingar.¹⁷⁸ Vidare rapporterade OCHA 50 000 nya internflyktingar i Syrien i juni, varav 95 procent av förflyttningarna ägde

¹⁶⁹ Foreign Policy, *The Middle East's Jihadis Are Copying the Taliban Model*, 2021-09-21, [url](#)

¹⁷⁰ COAR, 2021-11-01

¹⁷¹ UN Human Rights Council/HRC, 2021-09-14, art. 44

¹⁷² Center for American Progress, 2021-05-26

¹⁷³ Se t.ex. Asharq Al-Awasat, *Turkey Establishes Second Military Post in Syria's Idlib in Less than a Week*, 2021-10-11, [url](#)

¹⁷⁴ SOHR, *Military movements in "de-escalation zone" | Turkish forces prepare for establishing eighth military post near M4 and M5*, 2021-11-17, [url](#)

¹⁷⁵ Se t.ex. Al-Jazeera, *Five members of family killed in air raid on Syria's Idlib*, 2021-11-11, [url](#); The New Arab, *Two Syrian civilians dead after Russia bombs Idlib despite ceasefire*, 2021-11-23, [url](#)

¹⁷⁶ SOHR, *Over 25 Russian airstrikes on "De-escalation Zone" | Three children, woman among one family killed since early November*, 2021-11-22, [url](#)

¹⁷⁷ UN OCHA, *Syrian Arab Republic - Developments in north-west Syria and Ras Al Ain – Tell Abiad*, augusti 2021, [url](#)

¹⁷⁸ UN Human Rights Council/HRC, 2021-09-14, art. 45

rum inom och mellan provinserna Idlib och Aleppo. Detta blev den största internflyktingrörelsen sedan mars 2020, enligt FN-organet.¹⁷⁹ Under oktober drevs närmare 20 000 personer i internflykt i Idlib, Aleppo och Hassakah p.g.a. den ökade våldsnivån i provinserna.¹⁸⁰

Enligt uppgifter från SNHR dokumenterades 185 civila dödsoffer i Idlib under april–november 2021, vilket gör Idlib till den provins som har högst antal civila dödsoffer i Syrien.¹⁸¹ Detta är en ökning från motsvarande period förra året.¹⁸² Många av offren rapporteras vidare vara barn.¹⁸³

Flera källor rapporterar om den senaste periodens urskillningslösa attacker och brist på hänsyn till civila i form av angrepp mot civil infrastruktur: bostäder, skolor, vårdinrättningar etc.¹⁸⁴ Detta är i stort sett samma taktik som användes i tidigare offensiv mot Idlib 2019–2020 och som medförde förödande konsekvenser för civila.¹⁸⁵

Samtidigt fortsätter HTS att utöva förtryck mot invånarna genom diverse lagar och regler som begränsar människors grundläggande fri- och rättigheter, kontroll av humanitära bistånd och beskattning av all form av handel. Det rapporteras även om ökat förtryck mot journalister, i synnerhet kvinnliga, och kvinnliga aktivister i allmänhet, i form av trakasserier, godtyckliga gripanden, sexuella trakasserier och i allmänhet avsevärd begränsning av journalisters verksamhet och yttrandefrihet.¹⁸⁶

5.9 Latakia

Folkmängd år 2021: ca 1,5 miljoner.¹⁸⁷

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 2 (54, 2020).¹⁸⁸

Säkerhetsrelaterade incidenter¹⁸⁹

Latakia	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägst våld
jan		3	6
feb		3	8
mars		3	4
apr		4	8
maj		2	13

¹⁷⁹ UN OCHA, *Syrian Arab Republic: IDP and Spontaneous Returnee Movements - 30 June 2021*, 2021-06-30, [url](#)

¹⁸⁰ UN OCHA, *Developments in north-west Syria and Ras Al Ain – Tell Abiad*, 2021-10-31, [url](#)

¹⁸¹ SNHR, *Death Toll*, månadsrapportering, [url](#)

¹⁸² EASO, 2021-07-14, s. 76

¹⁸³ UNICEF, *Escalation of violence in Syria kills and injures 45 children since beginning of July*, 2021-08-09, [url](#), Al-Jazeera, *Syria: Death and distress for Idlib's children*, 2021-11-18, [url](#)

¹⁸⁴ Se t.ex. Alarabiya News, *Four children among eight killed in Syria's Idlib attack: Statement*, 2021-10-20, [url](#); Middle East Monitor, *Regime shelling kills 6 civilians in Syria's Idlib*, 2021-07-17, [url](#); Al-Jazeera, *Several civilians killed in Syrian government attacks in Idlib*, 2021-09-08, [url](#)

¹⁸⁵ Human Rights Watch (HRW), *Targeting Life in Idlib - Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure*, 2021-10-15, [url](#)

¹⁸⁶ UN Human Rights Council/HRC, 2021-09-14, art. 73; The Syrian Observer, *HTS Detains Journalists in Idlib*, 2021-07-14, [url](#)

¹⁸⁷ EASO, 2021-07-14, s. 104

¹⁸⁸ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

¹⁸⁹ ACLED/Dashboard, odaterad

Latakia	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsat våld
juni			18
juli	2		15
aug			8
sep		1	12
okt	6	1	5
nov	1		4
dec	1		5

De nordöstra delarna av provinsen förblir under oppositionskontroll, i händerna på diverse hårdföra jihadistgrupper, främst turkmenska, i bergsområdet mot den turkiska gränsen.¹⁹⁰ Området påverkas ständigt av att HTS kämpar om att slå ut konkurrerande jihadistgrupper för att säkra makt i hela Idlib med omnejd.¹⁹¹ Med anledning av närheten till stridszoner i Idlib och Hama, påverkas därmed även nordostliga Latakia, dock inga betydande mängder av Latakias civilbefolkning. Provinsen har haft förhållandevis få säkerhetsrelaterade incidenter, men med en viss ökning under sommaren i samband med eskaleringen i Idlib. Majoriteten av incidenterna har ägt/äger rum i Kabani (under kontroll av *Turkestan Islamic Party*) och Jabal al-Akrad.¹⁹² Förutom de omstridda bergsområdena som gränsar till Idlib, kan säkerhetsläget i provinsen i stort sett anses vara tämligen stabilt.

Rörelsefriheten i provinsen är fortsatt god, dock har antalet vägspärrar ökat under 2021 jämfört med 2020, enligt uppgifter. Sannolikt beror ökningen på regeringsstyrkors behov av extra inkomster som tas ut genom informella skatter/avgifter vid vägspärrar.¹⁹³ Flygplatsen i Latakia rapporteras fungera sedan slutet av 2020, men med begränsad verksamhet.¹⁹⁴

Trots aktiva militära operationer i nordöstra delen av provinsen har civilbefolkningen varit relativt förskonad. SNHR har dokumenterat två civila dödsoffer under rapporteringsperioden.¹⁹⁵ I övriga delar av provinsen är det främst den påfrestande socioekonomiska situationen som påverkar civilas utsatthet, med stigande mat- och råvarupriser som lett till påtagligt inkomstunderskott.¹⁹⁶ För mer information om den humanitära situationen i Latakia, se [OCHA Humanitarian Needs Overview Syrian Arab Republic](#).

5.10 Quneitra

Folkmängden år 2021: ca 105 000.¹⁹⁷

¹⁹⁰ EASO, 2021-07-14, s. 122

¹⁹¹ COAR, 2021-11-01

¹⁹² EASO, 2021-07-14 s. 123; The Danish Immigration Service (DIS), *Syria Security and socio-economic situation in Tartous and Latakia governorates*, 2021-09-30, [url](#)

¹⁹³ New Lines Institute/E. Tsurkov, *Syrian Regime No Longer Able to Provide for Loyalists*, 2021-06-04, [url](#)

¹⁹⁴ UN OCHA, *COVID-19 – Humanitarian Update No. 23*, 2021-02-01, [url](#)

¹⁹⁵ SNHR, *Extrajudicial Killing Claims the Lives of 94 Civilians, Including 32 Children, 10 Women, and Seven Victims Due to Torture, in Syria in August 2021*, 2021-09-01, s. 9, [url](#)

¹⁹⁶ DIS, 2021-09-30

¹⁹⁷ EASO, 2021-07-14, s. 270

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 10 (3, 2020).¹⁹⁸

Säkerhetsrelaterade incidenter¹⁹⁹

Quneitra	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsset våld
jan	7		4
feb	1	2	1
mars			3
apr	3		6
maj	2	1	5
juni	1	2	5
juli	1	1	
aug			3
sep	1		1
okt			3
nov	1		2
dec		1	1

Som en del av offensiven mot södra Syrien förhandlade regeringssidan, med Ryssland i spetsen, fram liknande överenskommelser i Quneitra som i Dara'a 2018, mycket p.g.a. provinsens geografiskt känsliga läge med närhet till Israel. Regimen och de Iranstödda styrkorna kom dock att ha större närvaro i Quneitra, än i Dara'a.²⁰⁰ Detta utgör ett stort orosmoln för Israel som regelbundet genomför flyganfall mot Iranstödda regeringsstyrkor, som uppges operera i området.²⁰¹

Sedan 2018 uppges det ha skett en succesiv försämring av säkerhetsläget i provinsen i form av ökad kriminalitet och fler utförda operationer från kvarvarande motståndsceller, som svar på den ökade iranska närvaron. De lokalt förhandlade överenskommelserna gav lokala ledare ett visst inflytande, som under det senaste året hotats av att Iranstödda regeringsstyrkor försökt förstärka sin närvaro i södra Syrien rent generellt – en viktig orsak till den senaste tidens eskalering i hela området, inte minst i Quneitra.²⁰² I maj 2021 vändes situationen efter en attack mot en militärbas tillhörande Hezbollah. Detta föranledde militär eskalering från regeringshåll mot byn Um Batnah, med krav på att överlämna byns beväpnade eller evakuera till norr. Det hela slutade med evakuering av 160 personer samt nya försoningsavtal med invånarna i området. Efterföljande månader skedde ett stort antal mordattentat i provinsen mot olika personer med kopplingar till regimen och/eller dess allierade, inklusive f.d. rebeller.²⁰³

¹⁹⁸ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

¹⁹⁹ ACLED/Dashboard, odaterad

²⁰⁰ Carnegie MEC/A. Tokmajyan, 2021-08-25

²⁰¹ Se t.ex. The Jerusalem Post, *IDF drops leaflets outing Syrian Arab Army officers as working for Hezbollah*, 2021-10-25, [url](#)

²⁰² The Tahrir Institute for Middle East Policy, *Daraa: Another Example of the Regime's Failure of Reconciliation*, 2021-10-15, [url](#)

²⁰³ Center for Middle Eastern Studies/S. al-Ghazi, *Insecurity in southern Syria: The Case of Quneitra and Suwayda (April-June 2021)*, augusti 2021, [url](#)

Sett till södra Syriens problematik och komplicerade konfliktdynamik i allmänhet, finns fortsatt potential till eskalering i Quneitra. Detta med inslag av en lokalbefolkning missnöjd över ökad iransk närvaro och diverse motangrepp från oklara motståndselement. Men inte minst kan israeliska och iranska intressen fortsätta att krocka.²⁰⁴

Generellt sett har det dokumenterats förhållandevis få civila dödsoffer i provinsen under perioden.²⁰⁵ I likhet med många andra tidigare oppositionskontrollerade områden, inte minst i södra delarna av landet, är ett av de största problemen för civilbefolkningen i Quneitra de utbredda arresteringarna av unga män (trots tecknade försoningsavtal) och det faktum att de avtalade överenskommelserna inte hålls från regeringens sida. Missnöjet ökar, liksom benägenheten för tidigare motståndsgupper att utföra attentat som svar på regeringssidans agerande.²⁰⁶ För mer information om civilas utsatthet, se EASO:s rapport.²⁰⁷

5.11 Raqqa

Folkmängden år 2021: ca 700 000.²⁰⁸

Konfliktrelaterade dödsoffer år 2021: 75 (108, 2020).²⁰⁹

Säkerhetsrelaterade incidenter²¹⁰

Raqqa	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsat våld
jan	40	18	72
feb	16	16	57
mars	24	34	29
apr	18	29	49
maj	12	38	29
juni	15	16	58
juli	29	25	33
aug	12	15	26
sep	20	29	55
okt	16	30	44
nov	17	25	45
dec	17	20	46

Den rådande situationen i Raqqa, inklusive det regeringskontrollerade området i södra delen av provinsen, kan delvis ses som en parallell till situationen i övriga norra/nordöstra Syrien som är under delad kurdisk-turkisk inflytelsesfär. I samband med Turkiets upptrappning under hösten, skedde en ökning av våldsnivån och försämring av säkerhetsläget, främst vid frontlinjerna mellan

²⁰⁴ Migrationsanalys kommentar

²⁰⁵ Se SNHR, *Death Toll*, odaterad, [url](#)

²⁰⁶ EASO, 2021-07-14, s. 274

²⁰⁷ Ibid.

²⁰⁸ EASO, 2021-07-14, s. 184

²⁰⁹ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

²¹⁰ ACLED/Dashboard, odaterad

respektive inflytelsesfär. Som nämnts ovan, har även attacker över gränsen ökat det senaste året mot turkstödda styrkor, utförda av diverse kurdiska grupperingar med kopplingar till YPG.²¹¹ Likaså har Turkiets drönarattacker medfört ytterligare instabilitet i området.²¹²

Det faktum att det inte förekommer/har förekommit några (betydande) oppositionella aktiviteter eller motståndselement i Raqqa, har medfört förhållandevis stabilitet i området. En stabilitet som egentligen inte finns i någon annan del av Syrien, trots turkiska/kurdiska sammanstötningar.²¹³ Däremot har spänningar mellan provinsens arabiska klaner, som utgör 90 procent av Raqqas invånare, och SDF ökat den senaste perioden i takt med det allmänna missnöjet mot SDF: s styre i hela området. Spänningarna väntas dock inte leda till någon direkt konfrontation med SDF och innebär därmed ingen ytterligare försämring av läget, enligt uppgifter. Situationen har emellertid medfört ökad oro och missnöje och utlöst protester bland invånarna.²¹⁴

Det största potentiella hotet mot provinsen (hela norra/nordöstra Syrien) förblir en militär framryckning från Turkiet, något som var nära att fullföljas i höstas. Fortsatta provokationer från kurdiskt håll mot turkiska mål är en starkt bidragande faktor till en eventuell omfattande eskalering.²¹⁵ Ett annat allt överhängande hot mot provinsen är kvarvarande återaktiverade IS-celler.²¹⁶

Det finns tydliga skillnader i levnadsförhållandena i provinsen beroende på vem som kontrollerar området. SDF kunde, efter att de befriat området från IS, med hjälp av internationella organisationer och annat externt stöd återinföra fungerande statliga institutioner som tillhandahåller grundläggande samhällstjänster till invånarna. Situationen i den regeringskontrollerade delen av provinsen ser annorlunda ut; invånarnas behov och levnadssituation har åsidosatts medan säkerhetstjänster och militära institutioner med fokus på rekrytering har etablerats.²¹⁷

Som berörts tidigare har SDF: s omfattande arresteringskampanj mot misstänkta IS-celler haft stor påverkan på civilbefolkningen. Gripandena har inte sällan varit godtyckliga och förknippade med allvarliga överträdelser.²¹⁸ Flera gripanden har även skett i bl.a. Raqqa i samband med demonstrationer som uttryckt det växande missnöjet mot SDF. Enligt SNHR skedde en markant ökning av arresteringar i Raqqa under oktober 2021 (42 arresteringsincidenter i oktober i jämförelse med 17 föregående månad), majoriteten utförda av SDF.²¹⁹ Tvångsrekrytering är fortsatt ett problem och en orsak till frustration och

²¹¹ Arab News, 2021-10-19

²¹² Al-Monitor, 2021-08-27

²¹³ International Crisis Group, *Syria: Shoring Up Raqqa's Shaky Recovery*, 2021-11-18, [url](#)

²¹⁴ Syria Direct, *Raqqa's Arab tribes navigate 'uneasy calm' under SDF rule*, 2021-11-13, [url](#)

²¹⁵ International Crisis Group, 2021-11-18

²¹⁶ EASO, 2021-07-14, s. 189–191

²¹⁷ International Crisis Group, 2021-11-18; se även American Progress, 2021-05-26

²¹⁸ Se UN Human Rights Council/HRC, 2021-09-14

²¹⁹ SNHR, 2021-11-02

protester bland invånarna i provinsen. I samband med Turkiets mobilisering i oktober, kom ännu ett beslut om massrekrytering till SDF.²²⁰

5.12 Sweida

Folkmängd år 2021: ca 380 000.²²¹

Konfliktrelaterade civila dödsoffer år 2021: 13 (8, 2020).²²²

Säkerhetsrelaterade incidenter²²³

Sweida	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägst våld
jan	2	3	
feb		2	
mars	2	9	
apr	2	4	1
maj	4	3	
juni		1	1
juli			1
aug	2	1	1
sep	2	3	1
okt	1	5	4
nov	2	2	
dec	3	4	1

Det råder fortsatt komplexa säkerhetsproblem i provinsen Sweida, vilket till största del beror på de många fraktioner som verkar i provinsen och vars intressen inte sällan kolliderar. Laglösheten som följer av detta är provinsens främsta källa till instabilitet och tar sig uttryck i allvarliga kriminella handlingar (inte sällan sanktionerade av regeringselement verksamma i området), kidnappningar, mord, provinsöverskridande konflikter (Dara'a/Sweida) etc. Situationen förvärras periodvis då olika element splittras, slås ihop eller nya bildas som driver egna agendor.²²⁴

Enligt uppgift har situationen i Sweida försämrats det senaste året och trenden ser inte ut att vända inom den närmsta framtiden. Sett till hur regimen och dess ryska bundsförvant löst samma slags säkerhetsproblem i övriga delar av södra Syrien, kan det vara en tidsfråga innan man tar till samma metod i Sweida som man gjorde i exempelvis Dara'a (dvs. nya försoningsavtal följt av evakueringar, massrekrytering och arresteringar). Det finns dock ett antal faktorer om talar emot en sådan lösning i Sweida, framförallt den sociala/religiösa/etniska

²²⁰ Rekryteringskampanjer har pågått till och från under 2021, särskilt i Raqqa och Deir ez-Zour, och inkluderar numera kategorier som tidigare varit befriade, såsom lärare: COAR, *Deadly SDF Crackdown as Conscription Sparks Menbij Unrest*, 2021-06-07, [url](#); jfr The New Arab, *SDF begins forced conscription campaign amid Turkish security threats*, 2021-10-26, [url](#)

²²¹ EASO, 2021-07-14, s. 280

²²² SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

²²³ ACLED/Dashboard, odaterad

²²⁴ Al-Monitor rapporterar om ett nybildat parti med egen militär gren som bildades i somras i provinsen, och som utlovat att bekämpa regimen och Iranstödda grupper i provinsen: Al-Monitor, *New Druze political party, military faction take shape in Suwayda*, 2021-07-18, [url](#)

dimensionen. Med detta åsyftas att provinsens majoritet av druser givits nästintill självstyre under konflikten, i syfte att inte väcka motstånd mot regimen inom gruppen. En del menar också att regeringen vinner mer på att spela ut lokala grupper mot varandra än på att agera militärt. Oaktat vilket, kan utfallet bli destabilisering.²²⁵

Våldet i provinsen drabbar civila i mycket stor utsträckning. Enligt Suwayda24, en lokal nyhetssida som rapporterar om skeenden i provinsen, har det skett 114 kidnappningar/bortföranden i provinsen mellan april och november 2021. Det är fråga om arresteringar utförda av regeringsstyrkor, bortförande av olika beväpnade grupperingar (orsakerna varierar), kidnappningar mot lösensummor osv.²²⁶ Majoriteten av de drabbade rapporteras ha varit civila. Vidare rapporterar samma källa att våldshandlingarna i provinsen lett till 83 dödsoffer mellan april och november, varav 75 varit civila.²²⁷

I provinsen finns det även 20 000 män som enligt uppgifter är inkallade till militärtjänstgöring. Detta har i sin tur lockat fram privata ryska säkerhetsaktörer, främst ryska Wagnergruppen, att driva kampanjer i provinsen för att rekrytera män att strida i andra delar av Syrien eller i andra konflikter, såsom Libyen, Armenien och Centralafrika. Det tycks ske offentligt och med medgivande från lokala och religiösa ledare, om än outtalat.²²⁸

5.13 Tartous

Folkmängd år 2021: ca 930 000.²²⁹

Inga konfliktrelaterade civila dödsoffer rapporterades i provinsen under 2021 och 2020.²³⁰

Säkerhetsrelaterade incidenter²³¹

Tartous	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsat våld
jan			
feb			
mars			
apr			1
maj		1	
juni			
juli			
aug			
sep			1
okt		1	
nov			

²²⁵ Carnegie Endowment for International Peace /T. Al-Hajj, 2021-11-16; Enab Baladi, *Multiple conflicting forces on the ground portend possible clash in Syria's As-Suwayda*, 2021-10-03, [url](#)

²²⁶ Suwayda24/رصد الانتهاكات, månadsrapportering av kidnappningar/bortföranden, april–november 2021, odaterad, [url](#)

²²⁷ Suwayda24/رصد العنف, månadsrapportering av dödsoffer, april–november 2021, odaterad, [url](#)

²²⁸ Center for Middle Eastern Studies/S. al-Ghazi, augusti 2021

²²⁹ EASO, 2021-07-14, s. 131

²³⁰ SNHR/Monthly Reports/Death Toll, odaterad

²³¹ ACLED/Dashboard, odaterad

Tartous	Strider	Våld mot civila	Ex./avlägsset våld
dec			

Provinsen, som varit under regeringskontroll sedan många år tillbaka, har genomgående drabbats av mycket få säkerhetsrelaterade incidenter under konflikten. Fram till augusti 2021 har två säkerhetsrelaterade incidenter rapporterats i hela provinsen och inga civila dödsoffer har dokumenterats under rapporteringsperioden, enligt SNHR.²³²

Likt Latakia är Tartous en av de provinser där det ansträngda ekonomiska läget haft störst effekt på civilbefolkningen, enligt OCHA.²³³ Provinsens landsbygd har även drabbats av stora skogsbränder, de flesta under 2020, som skadat/förstört stora ytor odlingsmark, skördar och annan väsentlig jordbruksinfrastruktur. Detta har försvårat levnadsförhållandena för provinsens invånare ytterligare. Bränderna under oktober 2020 ledde även till 25 000 internflyktingar i Latakia, Tartous och Hama.²³⁴

6. Utsatta grupper

Efter över 10 år av utdragen konflikt kan det konstateras att en betydande andel av landets civila invånare har drabbats av olika former av våld; nästan inga kategorier av invånare har helt förskonats från allvarliga överträdelser av internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter.²³⁵ Civilas utsatthet har dock varierat och påverkats av olika faktorer, som exempelvis den personliga profilen, var i landet man befinner sig, vilken fas i konflikten som råder samt, inte minst, vilken aktör som utövar kontroll över aktuellt geografiskt område.²³⁶

Vi har tidigare lyft fram exempel på grupper inom civilbefolkningen som kan anses vara särskilt utsatta (se [Lifosrapport: Säkerhetsläget i Syrien, version 3.0](#)). Bland annat dessa kategorier kan fortfarande vara aktuella, men exemplen är långt ifrån uttömmande. Däribland finns exempelvis politiska aktivister, journalister, barn, kvinnor och vissa religiösa och etniska minoriteter. Det bör framhållas att utsattheten inte sällan bygger på flera aspekter av en individs identitet, såsom hemvist, religion, politiska åsikter etc. Detta ska även sättas i relation till vilken aktör som kontrollerar det territorium där man har sin hemvist. Den individuella utsattheten blir därmed i många fall också föränderlig över tid, varför en uppräknings av utsatta kategorier riskerar att bli missvisande.²³⁷ Ett aktuellt exempel som bekräftar resonemanget om

²³² DIS, 2021-09-30, s. 8; SNHR, *Monthly Reports/Death Toll*

²³³ UN OCHA, mars 2021

²³⁴ Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), *Syria – Country Information Overview*, 2020-12-31, [url](#)

²³⁵ FN har i september i år kunnat konstatera att över 350 000 individer har dött i den syrisk konflikt från mars 2011 t.o.m. mars 2021: UN News, *Syria: 10 years of war has left at least 350,000 dead*, 2021-09-24, [url](#). I mars rapporterade FN även att tiotusentals förblir olovligen bortförda/gripna: UN Human Rights Council/HRC/News, *Disappearance and detention to suppress dissent a hallmark of a decade of conflict in Syria – UN report*, 2021-03-01, [url](#)

²³⁶ Migrationsanalys kommentar.

²³⁷ Migrationsverket, *Lifosrapport: Säkerhetsläget i Syrien (version 3.0)*, 2019-03-01, s. 42-43, [url](#)

situationsbunden utsatthet, är de omfattande arresteringarna som skedde i oktober och november 2021 mot invånarna i regeringskontrollerade områden, framförallt i Rif Damaskus och Aleppo.²³⁸ Enligt uppgift visade sig orsaken till de flesta av gripandena vara att man uttryckt missnöje över de kraftigt försämrade levnadsförhållandena i dessa områden.²³⁹

I sammanhanget vill vi lyfta en av den syriska konfliktens mest använda metod mot civila, i synnerhet i regeringskontrollerade områden – nämligen arresteringar/bortföranden.²⁴⁰ Av SNHR:s månadsrapportering om arresteringsincidenter kan man urskilja typiska profiler som upprepat blir föremål för gripanden/arresteringar från regeringssidan (den aktör som står för majoriteten av alla arresteringar som sker i landet).²⁴¹ Listan över dessa grupper av individer är inte på något sätt uttömmande, men ger en övergripande bild över vilka profiler som varit särskilt utsatta för regeringssidans arresteringar under månaderna juni–november 2021.²⁴² Listan kan även bidra till klarhet i diskussionen om återvändande flyktingar (se vidare kap. 7). Vidare har det även rapporterats om ett ökat antal arresteringar av civila utförda av SDF/YPG under rapporteringsperioden.²⁴³

Följande grupper är mest förekommande i SNHR:s dokumentering över arresteringsincidenter utförda av regeringssidan:

- personer som nyligen tecknat försoningsavtal med staten
- personer som haft kontakt med andra bosatta utanför regeringskontrollerade områden
- personer som åkt mellan regeringskontrollerade och oppositionskontrollerade områden (inkl. de som återvänt för att bosätta sig)
- personer (inkl. journalister verksamma i regimvänliga medier) som har kritiserat staten p.g.a. rådande levnadsförhållanden.

²³⁸ Enab Baladi, حملة اعتقالات واسعة في مدينة دمشق وريفها, 2021-11-23, [url](#)

²³⁹ SNHR, 228 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in November 2021, Including 18 Children and Two Women, 2021-12-02, s. 4–5, [url](#)

²⁴⁰ Se t.ex. UN High Commissioner for Human Rights/OHCHR, Forty-sixth session 22 February–19 March 2021, Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic, 2021-03-11, [url](#)

²⁴¹ Sammanställning baserat på SNHR:s månadsrapportering om arresteringsincidenter som ägt rum i Syrien under sommaren och hösten 2021: SNHR, Monthly Reports/Detainees and Forcibly Disappeared Persons, odaterat, [url](#)

²⁴² SNHR/Monthly Reports/Detainees and Forcibly Disappeared Persons, [url](#)

²⁴³ Se t.ex. SNHR:s månadsrapportering från september respektive oktober, där SDF står för en betydande del av arresteringarna som skett under månaderna: SNHR, 193 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in September 2021, Including 10 Children and Five Women, 2021-10-02, [url](#), SNHR, 204 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in October 2021, Including One Child and Nine Women, 2021-11-02, [url](#)

7. Återvändande

Här belyser vi den senaste relevanta rapporteringen om återvändande till Syrien, med fokus på konsekvenser och risker förknippade med återvändandet. För närmare information om praktiska frågor kopplat till återresa hänvisar vi till EASO:s rapport [Syria Situation of returnees from abroad](#) från juni 2021.

För att kunna återvända behövs någon form av godkännande/personkontroll – klarering – av individens status.²⁴⁴ Både EASO och *European Institute of Peace* (EIP) rapporterar att en säkerhetsklarering endast torde innebära tillstånd för att resa in i landet. Det utgör dock ingen garanti mot/vid eventuell kontakt med säkerhetstjänsten, som kan aktualiseras när som helst efter inresa.²⁴⁵

I Amnesty International och Human Rights Watch senaste rapporter dokumenteras allvarliga övergrepp mot återvändande syrier i form av arresteringar, fängslanden, tortyr och andra former av omänsklig behandling. De flesta uppges ha haft sina papper i ordning, men har ändå blivit föremål för gripanden, både direkt vid ankomst och/eller långt senare.²⁴⁶ Likaså rapporterar EIP om ett mycket stort antal gripanden av i princip alla kategorier av återvändare (dvs. de som återvänt såväl inom som utom landet, samt de som tecknat försoningsavtal).²⁴⁷ Frågan om vem som grips och varför förblir därmed svårbesvarad eftersom varierande faktorer kan påverka. Källor konsulterade av EASO lyfter också problematiken med inkonsekvent behandling av återvändare, där en faktor i vissa fall kan leda/har lett till arrestering och i andra fall inte. De olika säkerhetstjänsternas varierande behandling och brist på samordning innebär också en ökad osäkerhet.²⁴⁸ Lokala förfaranden och praxis förekommer i stor utsträckning. Detta bidrar i sig till bristande konsekvens i hur man behandlar civila i största allmänhet återvändare i synnerhet.²⁴⁹

Paralleller kan dras till diskussionen här ovan om civilas utsatthet rent generellt. Det bör framhållas att olika faktorer påverkar graden av individens utsatthet, såsom den personliga profilen, var i landet man befinner sig eller vart man skulle ha för avsikt att återvända, eller tidpunkt för återvändandet. Ett aktuellt och högst relevant exempel i sammanhanget är den senaste periodens uppgifter om ett stort antal arresteringar i östra Aleppo av återvändande

²⁴⁴ Jfr EASO, *Syria Situation of returnees from abroad*, juni 2021, s. 20, [url](#)

²⁴⁵ Ibid.; European Institute of Peace (EIP), *Refugee Return in Syria: Dangers, security risks and information scarcity*, juli 2021, [url](#)

²⁴⁶ Amnesty International, *Syria: Former refugees tortured, raped, disappeared after returning home*, 2021-09-07, [url](#); HRW, "Our Lives Are Like Death" Syrian Refugee Returns from Lebanon and Jordan, 2021-10-20, [url](#)

²⁴⁷ EIP, juli 2021, s. 5

²⁴⁸ EASO, 2021-07-14, s. 28–29

²⁴⁹ SNHR rapporterade t.ex. att ett flertal nya tjänster tillsattes i januari, varav seniora officerare, i flera av säkerhetstjänstens branscher runt om i landet, vilket de menar förklarar det ökade antalet arresteringar den månaden: SNHR, *972 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in the First Half of 2021, Including 45 Children and 42 Women*, 2021-07-02, s. 5, [url](#)

flyktingar och internflyktingar från Turkiet och oppositionskontrollerade områden.²⁵⁰

Det faktum att man har lämnat landet (legalt eller inte) och sökt asyl i ett annat land torde dock inte innebära en risk i sig. Den omständigheten har nästan aldrig ensam varit skäl för att myndigheterna ska misstänka en person som återvänder, menar en Damaskusbaserad advokat som Migrationsanalys nyligen varit i kontakt med. Han tillägger dock att det snarare hör till det vanliga att bli inkallad på någon form av förhör hos säkerhetstjänsten för att stämma av vad individen har haft för sig, vid ett återvändande. Det grundar sig oftast i någon uppgift (det kan handla om mycket små saker) som kommit till myndigheternas kännedom och som de vill utreda vidare. Han framhåller som exempel en klient som återvände från ett gränsläger i Turkiet och som vid ankomsten uppmanades att uppsöka en av säkerhetstjänstens grenar i Damaskus. Han förhördes vid fyra tillfällen om vilka han hade haft kontakt med i lägret (oppositionella grupper osv.). De kunde senare konstatera att han inte hade haft samröre med någon oppositionell grupp, och stängde därefter ärendet.²⁵¹

Enligt källan bör det understrykas att det fortsatt finns en utbredd misstänksamhet mot vissa grupper av invånare vid ett återvändande, som därmed tenderar att utsättas för ”sämre” behandling vid ett möte med myndigheterna. Ett kort och till synes anspråkslöst förhör kan ta formen av ett gripande, trakasserier, frihetsberövande och allmänt förnedrande behandling, enligt källan. Det handlar då främst om följande grupper av personer:

- personer med hemvist i oppositionella/tidigare oppositionella områden
- familjemedlemmar till personer som haft samröre med oppositionella
- personer som bott i flyktingläger där man vet att många oppositionella grupper vistats (både inom och utanför landet).²⁵²

Denna bild tycks även delas av EASO och EIP som i sina respektive rapporter listar de mest utsatta inom gruppen återvändare. Det understryks emellertid att andra kategorier, utöver profilerna som utpekats, blivit och kan komma att bli föremål för arrestering vid ett återvändande – en uppräknings är därmed sällan uttömmande.²⁵³

²⁵⁰ Enligt uppgift skedde många av arresteringarna trots löften från områdets ”mukhtar” att ingen skulle riskera något vid återvändandet. Arresteringarna skedde ibland flera veckor efter hemkomst. Flera fick besked om att det endast var fråga om ett kort förhör hos säkerhetstjänsten om tiden i Turkiet, detta till trots ska flera frihetsberövanden ha skett: Enab Baladi, [النظام السوري يعتقل عائلات عادت من تركيا إلى](#), 2021-11-24, [url](#)

²⁵¹ Samtal med syrisk källa verksam i Damaskus, WhatsApp, 2021-11-17

²⁵² Samtal med syrisk källa verksam i Damaskus, WhatsApp, 2021-11-17

²⁵³ EASO, juni 2021, s. 28; EIP, juni 2021, s. 5–6

8. Avslutande kommentar

De direkta militära konfrontationerna mellan parterna har minskat i omfattning och intensitet i stora delar av Syrien de senaste åren. Längs frontlinjerna mellan de olika inflytelsesfärerna förekommer dock fortsatta stridigheter – inte minst i norr. I och med att regeringskontrollen stärktes under 2018, förbättrades också säkerhetsläget märkbart för allmänheten i många av landets provinser och distrikt – främst i regeringskontrollerade delar av landet. ”Säkerheten” bygger dock i hög grad på närvaro av ryska militära och paramilitära styrkor samt mer eller mindre regimlojala eller Iranstyrda miliser.

Det är dock en osäker situation eftersom miliserna också är destabiliserande i sig. Det rapporteras bland annat att de i vissa fall övergått till mord, kidnappningar, plundring och andra kriminella handlingar.

Trots regimens konsolidering av makt i eget territorium under hösten 2021, är förutsättningarna för ökad stabilitet i landet osäkra. Allvarliga stridshandlingar riskerar fortsätta att drabba delar av Syriens befolkning även under 2022, om än i mer begränsad omfattning. Detta gäller inte minst de som befinner sig längs frontlinjer i norr och öster. Hotet om en turkisk militäraktion är avhängigt den turkisk-ryska relationen, men också i vilken utsträckning SDF/YPG:s agerande uppfattas som provokationer av Turkiet. De kurddominerade områdena i nord/nordost, som tidigare bedömts vara relativt stabila, har sett en ökad osäkerhet till följd av de externa parternas olikartade och skiftande intressen samt operationer utförda av extremistelement – inte minst IS. Ett allt hårdare pressat ekonomiskt läge i kombination med den försämrade säkerhetssituationen är faktorer som också lett till ett bredare folkligt missnöje med SDF/YPG, allra främst hos den arabiska befolkningen i området.

I sammanhanget tål också att repetera civilbefolkningens alltmer pressade situation i Afrin (Aleppo), där de dominerande turkiskstödda styrkorna (SNA) begår allvarliga övergrepp mot framförallt kurderna. Ingen förbättring eller försök till ansvarsutkrävande tycks vara att vänta.

Sett till utvecklingen de senaste åren, inte minst den senaste perioden, lär även situationen i Idlib, jämte närliggande distrikt i provinserna Aleppo, Hama och Latakia, äga potential till fortsatt periodvis eskalering och instabilitet. Därmed även en fortsatt mycket stor osäkerhet för miljoner civila invånare. Detta påverkar till dags dato även delar av den annars fullt regeringskontrollerade storstaden Aleppo.

Med detta sagt kan det konstateras att läget i landet alltjämt är i högsta grad instabilt. En instabilitet som inte enbart beror på säkerhetsläget, utan till stor del även på en alltmer försämrad humanitär situation, en kollapsande ekonomi och en utbredd laglöshet. Detta medför risk för politisk repression i oförminskad skala och risk för destabilisering p.g.a. ökade friktioner inom och mellan motståndselement, regimvänliga miliser och andra obskyra grupper. Men även

potentiellt ökande inslag av asymmetrisk krigföring/terrorism från kvarvarande extremistceller i landet, inte minst IS.

Slutligen, avseende återvändande, är Migrationsanalys bild att syriska myndigheter generellt är intresserade av orsaken bakom utresan (legal eller inte) och huruvida individen själv eller familjemedlemmar/släktingar varit inblandade i konflikten eller begått andra brott. Vidare utgör ovannämnda gripanden av återvändande flyktingar i Aleppo ett typexempel på när aktuell konfliktdynamik klart påverkar återvändares utsatthet – i detta fall på grund av ökad beredskap i samband med eskalering i norra Syrien.

Källförteckning

Elektroniska källor

Samtliga källor är hämtade 2021-12-06

Alarabiya News, *Four children among eight killed in Syria's Idlib attack: Statement*, 2021-10-20, <https://english.alarabiya.net/News/middle-east/2021/10/20/Five-civilians-among-eight-killed-in-shelling-of-Syria-s-Idlib>

Al-Estiklal, *How did the Syrian desert become a stage for settling accounts between Russia and Iran?*, juli 2021, <https://www.alestiklal.net/en/view/9557/how-did-the-syrian-desert-become-a-stage-for-settling-accounts-between-russia-and-iran>

Al-Jazeera, *Several civilians killed in Syrian government attacks in Idlib*, 2021-09-08, <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/8/syria-regime-forces-enter-daraa-under-truce-monitor>

Al-Jazeera, *Bomb attack in Damascus kills 14 Syrian military personnel*, 2021-10-21, <https://www.aljazeera.com/news/2021/10/20/13-killed-in-damascus-army-bus-bombing-state-media>

Al-Jazeera, *In new Syrian operation, Turkey faces a Gordian knot*, 2021-11-04, <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/4/in-new-syrian-operation-turkey-faces-a-gordian-knot>

Al-Jazeera, *Five members of family killed in air raid on Syria's Idlib*, 2021-11-11, <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/11/russian-airstrike-in-idlib-province-kills-family-of-five>

Al-Jazeera, *Syria: Death and distress for Idlib's children*, 2021-11-18, <https://www.aljazeera.com/features/2021/11/18/syria-death-and-distress-strain-life-for-children-in-idlib>

Al-Monitor, *New Druze political party, military faction take shape in Suwayda*, 2021-07-18, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/07/new-druze-political-party-military-faction-take-shape-suwayda>

Al-Monitor, *Turkish-backed rebels leave trail of abuse, criminality in Syria's Afrin*, 2021-07-22, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/07/turkish-backed-rebels-leave-trail-abuse-and-criminality-syrias-afrin>

Al-Monitor, *Syrian government forces clash with opposition in Daraa*, 2021-08-04, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/08/syrian-government-forces-clash-opposition-daraa>

Al-Monitor, *Turkey's targeted killings signal new strategy against Syrian Kurdish forces*, 2021-08-27, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/08/turkeys-targeted-killings-signal-new-strategy-against-syrian-kurdish-forces>

Al-Monitor, *Russia ramps up strikes on Islamic State in Syrian desert*, 2021-10-17, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/10/russia-ramps-strikes-islamic-state-syrian-desert>

Al-Monitor, *Ankara-backed Syrian forces 'fully prepared' for Turkish operation*, 2021-10-19, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/10/ankara-backed-syrian-forces-fully-prepared-turkish-operation>

Al-Monitor, *Turkey eyes five new targets for possible offensive in Syria*, 2021-10-29, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/10/turkey-eyes-five-new-targets-possible-offensive-syria>

Al-Monitor, *Syrian Kurdish commander says Russia opposes further Turkish land grabs*, 2021-11-09, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/11/syria-kurdish-commander-assured-washington-turkey-wont-invade-again>

Al-Monitor, *Turkey's war of attrition against Syria's Kurds*, 2021-11-17, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/11/turkeys-war-attrition-against-syrias-kurds>

Amnesty Int. *Syria: Government must lift deadly siege of Daraa al-Balad and allow humanitarian aid to flow*, 2021-08-27, <https://www.amnesty.org/en/latest/press-release/2021/08/syria-government-must-lift-deadly-siege-of-daraa-al-balad-and-allow-humanitarian-aid-to-flow/>

Amnesty International, *Syria: Former refugees tortured, raped, disappeared after returning home*, 2021-09-07, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/09/syria-former-refugees-tortured-raped-disappeared-after-returning-home/>

Arab News, *Turkey shifting Syria strategy after Kurdish militia's attacks*, 2021-10-19, <https://www.arabnews.com/node/1950471/middle-east>

Asharq Al-Awasat, *Turkey Establishes Second Military Post in Syria's Idlib in Less than a Week*, 2021-10-11, <https://english.aawsat.com/home/article/3239536/turkey-establishes-second-military-post-syria%E2%80%99s-idlib-less-week>

Asharq Al-Awsat, *Russia Makes New Arrangements in Northeast Syria*, 2021-11-08, <https://english.aawsat.com/home/article/3291941/russia-makes-new-arrangements-northeast-syria>

Atlantic Council, *The northern countryside of Homs in Syria is facing a similar fate as Daraa*, 2021-10-01,

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/the-northern-countryside-of-homs-in-syria-is-facing-a-similar-fate-as-daraa/>

Atlantic Council, *Are Putin and Erdogan doing territorial swaps in Syria again?*, 2021-10-15, <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/are-putin-and-erdogan-doing-territorial-swaps-in-syria-again/>

Awad, Z., *Deir Al-Zor after the Islamic State: Between Kurdish self-administration and a return of the Syrian Regime*, European University Institute, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, 2018-03-02, s. 3, https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/52824/RPR_2018_02_Eng.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Carnegie Endowment for International Peace/T. Al-Hajj, *Is Russia Reneging on its Reconciliation Agreements in Syria?*, 2021-11-16, <https://carnegieendowment.org/sada/85798>

Carnegie Europe/F. Siccardi, *How Syria Changed Turkey's Foreign Policy*, 2021-09-14, <https://carnegieeurope.eu/2021/09/14/how-syria-changed-turkey-s-foreign-policy-pub-85301>

Carnegie MEC/A. Tokmajyan, *How Southern Syria Has Been Transformed Into a Regional Powder Keg*, 2020-07-14, <https://carnegie-mec.org/2020/07/14/how-southern-syria-has-been-transformed-into-regional-powder-keg-pub-82202>

Carnegie MEC/A. Tokmajyan, *Unfinished Business in Daraa*, 2021-08-25, <https://carnegie-mec.org/diwan/85200>

Carnegie MEC/M. Young, *Only a Matter of Time*, 2021-10-05, <https://carnegie-mec.org/diwan/85492>

Center for American Progress, *Northern Syria Security Dynamics and the Refugee Crisis*, 2021-05-26, <https://americanprogress.org/article/northern-syria-security-dynamics-refugee-crisis/>

Center for Middle Eastern Studies/S. al-Ghazi, *Insecurity in southern Syria: The Case of Quneitra and Suwayda (April-June 2021)*, augusti 2021, https://orsam.org.tr/d_hbanaliz/insecurity-in-southern-syria-the-case-of-quneitra-and-suwayda-april-june-2021.pdf

Center for Strategic and International Studies (CSIS), *How the Assad Regime Systematically Diverts Tens of Millions in Aid*, 2021-10-20, <https://www.csis.org/analysis/how-assad-regime-systematically-diverts-tens-millions-aid>

Center for Operational Analysis and Research (COAR), *Deadly SDF Crackdown as Conscription Sparks Menbij Unrest*, 2021-06-07, <https://coar->

[global.org/2021/06/07/deadly-sdf-crackdown-as-conscription-sparks-menbiji-unrest/](https://coar-global.org/2021/06/07/deadly-sdf-crackdown-as-conscription-sparks-menbiji-unrest/)

CNN, *Syria's largest oil field captured by US-backed forces*, 2017-10-23, <https://edition.cnn.com/2017/10/23/middleeast/syria-oil-field-isis/index.html>

COAR, *Northeast Syria Social Tensions and Stability Monitoring Pilot Project May 2021*, 2021-06-30, <https://coar-global.org/2021/06/30/northeast-syria-social-tensions-and-stability-monitoring-pilot-project-may-2021/>

COAR, *Hurras al-Din Lays Claim to Deadly Damascus Bus Blast*, 2021-08-09, <https://coar-global.org/2021/08/09/hurras-al-din-lays-claim-to-deadly-damascus-bus-blast/>

COAR, *'Northern Gate' Project Slams a Door in the Face of Displaced Damascenes*, 2021-09-27, <https://coar-global.org/2021/09/27/northern-gate-project-slams-a-door-in-the-face-of-displaced-damascenes/>

COAR, *Normalisation Gains Steam as Syria Returns to Interpol System*, 2021-10-11, <https://coar-global.org/2021/10/11/normalisation-gains-steam-as-syria-returns-to-interpol-system/>

COAR, *Deadly Bus Blast Evinces Security Risks in Damascus and Beyond*, 2021-10-25, <https://coar-global.org/2021/10/25/deadly-bus-blast-evinces-security-risks-in-damascus-and-beyond/>

COAR, *HTS Cracks Down on Rival Groups as Northwest Pressure Builds*, 2021-11-01, <https://coar-global.org/2021/11/01/hts-cracks-down-on-rival-groups-as-northwest-pressure-builds/>

COAR, *Southern Syria without Russia? Oudeh Returns Amid Dar'a Shakeup*, 2021-11-08, <https://coar-global.org/2021/11/08/southern-syria-without-russia-oudeh-returns-amid-dara-shakeup/?s=03>

Daily Sabah, *Syrians in regime-controlled areas turn to opposition*, 2021-04-29, <https://www.dailysabah.com/world/syrian-crisis/syrians-in-regime-controlled-areas-turn-to-opposition>

Daraa Martyrs Documentation Office, ارتفاع جديد في عمليات و محاولات الاغتيال خلال شهر تشرين الثاني 2021, 2021-12-01, <http://www.daraamartyrs.org/?p=20275>

Enab Baladi, *After Daraa, seeds of unrest in Homs*, 2021-08-24, <https://english.enabbaladi.net/archives/2021/08/after-daraa-seeds-of-unrest-in-homs/>

Enab Baladi, *Syrian National Army, backed by Turkey, is threatened with sanctions for its torture prisons*, 2021-09-24, <https://english.enabbaladi.net/archives/2021/09/syrian-national-army-backed-by-turkey-is-threatened-with-sanctions-for-its-torture-prisons/>

Enab Baladi, *Multiple conflicting forces on the ground portend possible clash in Syria's As-Suwayda*, 2021-10-03, <https://english.enabbaladi.net/archives/2021/10/multiple-conflicting-forces-on-the-ground-portend-possible-clash-in-syrias-as-suwayda/>

Enab Baladi, *Daraa returns to Syrian regime's control by forced settlement agreements*, 2021-10-17, <https://english.enabbaladi.net/archives/2021/10/daraa-returns-to-syrian-regimes-control-by-forced-settlement-agreements/>

Enab Baladi, *عين تركيا على ثلاث مناطق شمالي سوريا*, 2021-10-24, <https://www.enabbaladi.net/archives/521802>

Enab Baladi, *Syrian regime's settlements in Daraa challenged by reality on the ground*, 2021-12-09, <https://english.enabbaladi.net/archives/2021/12/syrian-regimes-settlements-in-daraa-challenged-by-reality-on-the-ground/>

European Asylum Support Office (EASO), *Syria Actors*, december 2019, <https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/easo-coi-report-syria-actors.pdf>

EASO, *Syria Situation of returnees from abroad*, juni 2021, https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_06_EASO_Syria_Situation_returnees_from_abroad.pdf

EASO, *EASO COI report on Syria - Security Situation*, 2021-07-14, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=45702>

European Institute of Peace, *Refugee Return in Syria: Dangers, security risks and information scarcity*, juli 2021, <https://www.eip.org/wp-content/uploads/2020/06/EIP-Report-Security-and-Refugee-Return-in-Syria-July.pdf>

Foreign Policy, *The Middle East's Jihadis Are Copying the Taliban Model*, 2021-09-21, <https://foreignpolicy.com/2021/09/21/the-middle-east-jihadists-are-copying-the-taliban-model/>

Human Rights Watch (HRW), *Targeting Life in Idlib - Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure*, 2021-10-15, <https://www.hrw.org/report/2020/10/15/targeting-life-idlib/syrian-and-russian-strikes-civilian-infrastructure>

HRW, *"Our Lives Are Like Death" Syrian Refugee Returns from Lebanon and Jordan*, 2021-10-20, <https://www.hrw.org/report/2021/10/20/our-lives-are-death/syrian-refugee-returns-lebanon-and-jordan>

Institute for the Study of War, *Turkey in Review: October 29 – November 17, 2021*, 2021-11-17, <https://www.understandingwar.org/background/turkey-review-october-29-%E2%80%93-november-17-2021>

International Crisis Group, *Syria: Shoring Up Raqqa's Shaky Recovery*, 2021-11-18, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/syria/229-syria-shoring-raqqas-shaky-recovery>

Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), *Syria – Country Information Overview*, 2020-12-31, <https://www.internal-displacement.org/countries/syria>

Jusoor for Studies, *The Russian initiative for achieving an understanding between SDF and the Syrian regime*, 2021-11-09, <https://jusoor.co/details/The%20Russian%20Initiative%20for%20Achieving%20an%20Understanding%20between%20SDF%20and%20the%20Syrian%20Regime/978/en>

Landmine and Cluster Munition Monitor, *Landmine Monitor 2021*, 2021-11-10, <http://www.the-monitor.org/en-gb/reports/2021/landmine-monitor-2021.aspx>

Migrationsverket, *Lifosrapport: Säkerhetsläget i Syrien (version 3.0)*, 2019-03-01, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43505>

Middle East Eye, *'Poverty and inequality' paving way for IS resurgence in Syria and Iraq, US warns*, 2021-06-02, <https://www.middleeasteye.net/news/syria-iraq-islamic-state-group-exploiting-poverty-resurgence-us-envoy-warns>

Middle East Eye, *Turkey and Russia in talks to clear Syrian Kurdish group from Kobane*, 2021-11-01, <https://www.middleeasteye.net/news/turkey-russia-talks-clear-syrian-kurdish-group-kobane>

Middle East Monitor, *Regime shelling kills 6 civilians in Syria's Idlib*, 2021-07-17, <https://www.middleeastmonitor.com/20210717-regime-shelling-kills-6-civilians-in-syrias-idlib/>

Middle East Monitor, *Russia deploys S-300 defence system in Syria airport*, 2021-11-15, <https://www.middleeastmonitor.com/20211115-russia-deploys-s-300-defence-system-in-syria-airport/>

Middle East Institute (MEI), *Russia rethinks the status quo in southern Syria*, 2021-08-13, <https://www.mei.edu/publications/russia-rethinks-status-quo-southern-syria>

New Lines Institute/E. Tsurkov, *Syrian Regime No Longer Able to Provide for Loyalists*, 2021-06-04, <https://newlinesinstitute.org/syria/syrian-regime-no-longer-able-to-provide-for-loyalists/>

Reuters, *Syrian fighters burning crops, using food as "weapon of war": U.N.*, 2019-06-04, <https://www.reuters.com/article/us-syria-security-northwest-fires-idUSKCN1T51AZ>

Reuters, *Anger simmers over Syria's economic collapse, but Assad appears secure*, 2021-03-16, <https://www.reuters.com/article/us-syria-security-anniversary-economy-in-idUSKBN2B80NU>

Rudaw, *Kurdish, coalition forces arrest alleged ISIS financier in Syria*, 2021-11-24, <https://www.rudaw.net/english/middleeast/syria/241120211>

Rudaw, *Syria's eastern oilfield attacked, causing material loss: sources*, 2021-06-28, <https://www.rudaw.net/english/middleeast/syria/280620213>

Rudaw, *'We are afraid': ISIS sleeper cells threaten civilians in Syria's Deir-ez-Zor*, 2021-03-25, <https://www.rudaw.net/english/middleeast/syria/25032021>

Suwayda24/رصد الانتهاكات, månadsrapportering april–november, odated, <https://suwayda24.com/?cat=9>

Suwayda24/رصد العنف, månadsrapportering av dödsoffer, april–november 2021, odated, <https://suwayda24.com/?cat=10>

Syrian Arab News Agency (SANA), *President al-Assad issues decrees appointing new governors for four Syrian provinces*, 2021-11-17, <http://www.sana.sy/en/?p=254778>

Syria Direct, *Sowing fear, burning crops: The latest regime offensive terrorizes farmers in northwest Syria*, 2021-06-16, <https://syriadirect.org/sowing-fear-burning-crops-the-latest-regime-offensive-terrorizes-farmers-in-northwest-syria/>

Syria Direct, *As government launches wave of arrests in Daraa, dozens of stranded journalists fear for their fates*, 2021-08-07, <https://syriadirect.org/as-government-launches-wave-of-arrests-in-daraa-dozens-of-stranded-journalists-fear-for-their-fates/>

Syria Direct, *Raqqa's Arab tribes navigate 'uneasy calm' under SDF rule*, 2021-11-13, <https://syriadirect.org/raqqas-arab-tribes-navigate-uneasy-calm-under-sdf-rule/>

Syrian Network for Human Rights (SNHR), *Monthly Reports/Death Toll*, odated, <https://sn4hr.org/blog/category/report/monthly-reports/victims-death-toll/>

SNHR, *Monthly Reports/Detainees and Forcibly Disappeared Persons*, odated, <https://sn4hr.org/blog/category/report/monthly-reports/detainees-and-enforced-disappearances-monthly-reports/>

SNHR, *Extrajudicial Killing Claims the Lives of 177 Civilians, Including 28 Children, 35 Women, One Medical Worker, and Nine Victims Due to Torture, in Syria in March 2021*, 2021-04-01, https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/Extrajudicial_Killing_Claims_the_Lives_of_177_Civilians_Including_28_Children_en.pdf

SNHR, *Extrajudicial Killing Claims the Lives of 723 Civilians in Syria in the First Half of 2021*, 2021-07-01, <https://sn4hr.org/blog/2021/07/01/56470/>

SNHR, *972 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in the First Half of 2021, Including 45 Children and 42 Women*, 2021-07-02, <https://sn4hr.org/blog/2021/07/02/56474/>

SNHR, *172 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in July 2021, Including One Woman – Daraa Governorate Saw the Highest Record of Arrests*, 2021-08-02, https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/172_Arbitrary_Arrests_Detentions_Documented_in_Syria_in_July_2021_Including_One_Woman_en.pdf

SNHR, *Extrajudicial Killing Claims the Lives of 94 Civilians, Including 32 Children, 10 Women, and Seven Victims Due to Torture, in Syria in August 2021*, 2021-09-01, https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/Extrajudicial_Killing_Claims_the_Lives_of_94_Civilians_Including_32_Children_10_Women_and_Seven_Victims_Due_to_Torture_in_Syria_in_August_2021_en.pdf

SNHR, *204 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in October 2021, Including One Child and Nine Women*, 2021-11-02, <https://sn4hr.org/blog/2021/11/02/56997/>

SNHR, *Extrajudicial Killing Claims the Lives of 86 Civilians, Including 16 Children, Eight Women, and Six Victims Due to Torture, in Syria in November 2021*, 2021-12-01, https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/Extrajudicial_killing_kills_86_civilians_including_16_children_and_8_women_and_6_victims_of_torture_in_Syria_in_November_2021_en.pdf

SNHR, *228 Arbitrary Arrests/ Detentions Documented in Syria in November 2021, Including 18 Children and Two Women*, 2021-12-02, https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/228_Arbitrary_Arrests_Detentions_Documented_in_Syria_in_November_2021_Including_18_Children_and_Two_Women_en.pdf

Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), *SOHR/Local News/Dara, odatarad*, <https://www.syriahr.com/en/category/local-news/dara/>

SOHR, *Like ISIS "caliphate soldiers" | Iranian-backed militias in Deir Ezzor recruit children in military formation dubbed "caliphate cubs"*, 2021-08-24, <https://www.syriahr.com/en/221330/>

SOHR, *For ransom | Young man killed by a gang in horrific crime in Reef Dimashq*, 2021-09-07, <https://www.syriahr.com/en/222354/>

SOHR, *In light of regime's calls for the return of Syrian refugees | SOHR documents over 50 arbitrary arrests in Rif Dimashq in 2021*, 2021-09-24, <https://www.syriahr.com/en/223495/>

SOHR, *At least 11 people have been killed in Syrian army shelling in Ariha in Idlib*, 2021-10-20, <https://www.syriahr.com/en/225949/>

SOHR, *SOHR exclusive| Iranian-backed militias and Syrian regime seize*, 2021-11-14, <https://www.syriahr.com/en/228223/>

SOHR, *After over ten days of tense calm | Turkish forces shell positions in Abu Rasin countryside*, 2021-11-15, <https://www.syriahr.com/en/228340/>

SOHR, *Escalating operations | ISIS carries out nearly 25 attacks in Syrian desert and SDF-held areas since early November*, 2021-11-15, <https://www.syriahr.com/en/228428/>

SOHR, *Renewed bombardment | Regime forces shell positions in Jabal al-Zawiyah, while regime forces and factions trade fire in Sahl al-Ghab*, 2021-11-16, <https://www.syriahr.com/en/228350/>

SOHR, *Military movements in "de-escalation zone" | Turkish forces prepare for establishing eighth military post near M4 and M5*, 2021-11-17, <https://www.syriahr.com/en/228508/>

SOHR, *Containing Iranian presence in South Syria | 4th Division troops withdraw from most of their posts*, 2021-11-22, <https://www.syriahr.com/en/228868/>

SOHR, *Over 25 Russian airstrikes on "De-escalation Zone" | Three children, woman among one family killed since early November*, 2021-11-22, <https://www.syriahr.com/en/228848/>

SOHR, *38 ISIS terrorists neutralized in Russian airstrikes on central Syria during November*, 2021-12-01, <https://www.syriahr.com/en/229773/>

SOHR, *Regime-controlled areas in November 2021 | Alarming security chaos in south Syria and reconciliation deals with ex-ISIS members in western Euphrates*, 2021-12-06, <https://www.syriahr.com/en/230394/>

The Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)/Dashboard, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

The Carter Center Conflict, *Conflict Mapping and Analysis Reports 2021*, odatrad, https://www.cartercenter.org/peace/conflict_resolution/syria-conflict-resolution.html#reports

The Carter Center, *Quarterly Review | July Through September 2021*, september 2021,

https://www.cartercenter.org/resources/pdfs/peace/conflict_resolution/syria-conflict/quarterly-conflict-summary-jul-sept-2021.pdf

The Danish Immigration Service (DIS), *Syria Security and socio-economic situation in Tartous and Latakia governorates*, 2021-09-30, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=45863>

The Jerusalem Post, *IDF drops leaflets outing Syrian Arab Army officers as working for Hezbollah*, 2021-10-25, <https://www.jpost.com/breaking-news/israeli-aircraft-attacks-military-targets-in-quneitra-report-683001>

The Jerusalem Post, *Israel ups airstrikes in Syria as next step against Iran*, 2021-11-10, <https://www.jpost.com/middle-east/israel-ups-airstrikes-in-syria-684591>

The New Arab, *SDF begins forced conscription campaign amid Turkish security threats*, 2021-10-26, <https://english.alaraby.co.uk/news/sdf-begins-forced-conscription-campaign-amid-turkish-threats>

The New Arab, *Two Syrian civilians dead after Russia bombs Idlib despite ceasefire*, 2021-11-23, <https://english.alaraby.co.uk/news/two-dead-after-russia-bombs-syrias-idlib-despite-ceasefire>

The New York Times, *On Syria's Ruins, a Drug Empire Flourishes*, 2021-12-05, <https://www.nytimes.com/2021/12/05/world/middleeast/syria-drugs-captagon-assad.html>

The Syrian Observer, *HTS Detains Journalists in Idleb*, 2021-07-14, <https://syrianobserver.com/news/67971/hts-detains-journalists-in-idleb.html>

The Tahrir Institute for Middle East Policy, *Daraa: Another Example of the Regime's Failure of Reconciliation*, 2021-10-15, <https://timep.org/commentary/analysis/daraa-another-example-of-the-regimes-failure-of-reconciliation/>

The Washington Post, *Assad's tightening grip*, 2021-12-04, <https://www.washingtonpost.com/world/interactive/2021/assad-syria-business-government/>

UN News, *Syria: 10 years of war has left at least 350,000 dead*, 2021-09-24, <https://news.un.org/en/story/2021/09/1101162>

UNHCR/Operational Data Portal/Syrian Refugee Response, *odaterad*, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria>

UNHCR, *Sixth Regional Survey on Syrian Refugees' preceptions & intentions on Return to Syria*, 2021-03-26, <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/85739>

UN High Commissioner for Human Rights/OHCHR, Forty-sixth session 22 February–19 March 2021, *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*, 2021-03-11, <https://undocs.org/A/HRC/46/55>

UN High Commissioner for Human Rights/OHCHR, Forty-eighth session, 13 September–1 October 2021, *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*, 2021-09-14, <https://undocs.org/en/A/HRC/48/70>

UN Human Rights Council/HRC/News, *Disappearance and detention to suppress dissent a hallmark of a decade of conflict in Syria – UN report*, 2021-03-01, <https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/NewsDetail.aspx?NewsID=26811&LangID=E>

UNICEF, *Escalation of violence in Syria kills and injures 45 children since beginning of July*, 2021-08-09, https://www.unicef.org/mena/press-releases/escalation-violence-syria-kills-and-injures-45-children-beginning-july?fbclid=IwAR1PrmS221tDC9alfH84QeJ1xWedAcGbwmXsk2NzSgt5a3FUs_vI7uIGT7k

UNOCHA, *COVID-19 – Humanitarian Update No. 23*, 2021-02-01, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Syria_COVID-19_Humanitarian%20Update_No%2023_1Feb2021.pdf

UNOCHA, *Humanitarian Needs Overview Syrian Arab Republic*, mars 2021, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/syria_2021_humanitarian_needs_overview.pdf

UNOCHA, *Syrian Arab Republic: IDP and Spontaneous Returnee Movements - 30 June 2021*, 2021-06-30, https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/idpmovements_202106_jun_final_en.pdf

UNOCHA, *Syrian Arab Republic - Developments in north-west Syria and Ras Al Ain – Tell Abiad*, augusti 2021, https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/nws_and_raata_sitrep30_august2021_20210913.pdf

UNOCHA, *Syria: Humanitarian Situation in Dar'a Governorate - Situation Report No. 02*, 2021-09-27, <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/syria-humanitarian-situation-dar-governorate-situation-report-no-02>

UNOCHA, *Developments in north-west Syria and Ras Al Ain – Tell Abiad*, 2021-10-31, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/nws_and_raata_sitrep32_october2021.pdf

UNOCHA, *Syria: Humanitarian Situation in Dar'a Governorate - Situation Report No.3*, 2021-11-19, <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/syria-humanitarian-situation-dar-governorate-situation-report-no-03>

UN Security Council, *Escalating Conflict, Deepening Economic Crisis in Syria Pushing Humanitarian Needs to Highest Levels Since Start of Conflict, Senior Officials Tell Security Council*, 2021-08-24, <https://www.un.org/press/en/2021/sc14612.doc.htm>

UN Security Council, *Report of the Secretary-General*, 2021-10-21, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2021_890_E.pdf

US Department of Defense (USDOD), *Lead Inspector General for Operation Inherent Resolve-Quarterly Report to the United States Congress. April 1, 2021 – June 30 2021, 30 July 2021*, 2021-08-03, <https://www.dodig.mil/Reports/Lead-Inspector-General-Reports/Article/2716943/lead-inspector-general-for-operation-inherent-resolve-quarterly-report-to-the-u/>

Washington Institute for Near East Policy (The), *A tale of two Islamic State insurgencies in Syria*, 2021-09-17, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/tale-two-islamic-state-insurgencies-syria>

Washington Institute (The), *The Islamic State Threat in Syria Two Years After the Caliphate*, 2021-03-31, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/islamic-state-threat-syria-two-years-after-caliphate>

Muntliga källor

Samtal med syrisk källa verksam i Damaskus, WhatsApp, 2021-11-17